

SPEKTRUM

Periodikum
Slovenskej
technickej
univerzity
v Bratislave

Akademický rok
2004/2005

10

jún

Ročník XI.
/XLIII./

EDITORIAL

Dnes už snáď nikto nepochybuje o potrebe technického pokroku. Rozvoj vedy a techniky, zvyšovanie produktivity práce, stratégia trvalo udržateľného rozvoja sa stali bežnou súčasťou slovníka nielen politikov, ale aj bežných občanov. Vízia zautomatizovaného sveta plného vynálezov, ktoré človeku uľahčujú život, je živěná od čias renesancie (Leonardo da Vinci) cez obdobie priemyselnej revolúcie (Jules Verne) až po súčasnosť. Aj dnes má svojich verných apoštolov, ktorí v rozvoji vedy a pokroku techniky vidia riešenia všetkých problémov nášho sveta. Uvažujú v zjednodušenej schéme - veda odhalí a technika s technológiou vyrieši. Lenže tieto tri spanilé sestry nejdú ruka v ruku. Veda kráča vpred a technika s technológiou sa držia v pozadí. Veda je slobodná, plná sily, energie i pochybností z hľadania správnej cesty. Technika a technológia si z ponuky vyberajú len to, čo prináša úžitok. A tu sme pri koreni veci. Aký úžitok a pre koho? Vráťme sa do histórie na krátku exkurziu. Keď pred viac ako dvesto rokmi nezadržateľný pokrok odštartoval priemyslennú revolúciu, zvýšila sa nielen výroba a stúpól blahobyt, ale začala sa aj systematická devastácia životného prostredia, ktorá trvá dodnes. V súčasnosti sa ani najmocnejšie krajiny sveta nevedia dohodnúť na obmedzení spotreby skleníkových plynov, hoci je dokázané, že našej planéte, a teda aj nám, škodia. V roku 1928 sir Alexander Fleming objavil penicilín. Našla sa účinná zbraň proti infekčným chorobám. Lekárska veda slávila veľké víťazstvo. Napriek miliónom zachránených životov má pokrok medicíny aj odvrátenú tvár. Vracia do reprodukčného cyklu svetovej populácie ľudí, o ktorých by nemilosrdný zákon prirodzeného výberu rozhodol inak. Ľudský genofond takto získava nežiaduce znaky slabosti. Vedecký a technologický pokrok teda nie je priama cesta od horšieho k lepšiemu, ale je to proces plný protirečení a nových úloh. Tie najväčšie sú už napísané a čakajú na riešenie. Veda, technika, technológia. S človekom putujú už veky. Robia ho bohatším a vzdelanejším. Snáď mu pomôžu byť mravnejším a šťastným.

redakcia

Z O B S A H U

Noví profesori na STU /3
Cena rektora STU /4
Slovenská intelektuálna elita
musí získať vyššiu autoritu /5
Priemyselná rada STU /5
STU v šiestom rámcovom
programe /6
Kolektívna zmluva /8

*Novovymenovaní profesori
vysokých škôl na
Bratislavskom hrade*

Majáles na FEI bol prospešný aj pre životné prostredie v okolí fakulty

Z vedenia STU

Vedenie STU na svojich zasadnutiach 2., 16. a 30. mája 2005 prerokovalo:

Správu o hospodárení STU za rok 2004 a rozpočet STU na rok 2005. Kvestorka STU detailne informovala o výsledkoch hospodárenia univerzity za rok 2004. Uviedla, že všetky súčasti STU okrem SjF dosiahli kladný hospodársky výsledok. Kvestorka STU upozornila, že do budúcnosti je potrebné zrealizovať náklady na energie pre podnikateľské činnosti a pri podnikateľských činnostiach je potrebné počítať aj s odpismi prístrojov a zariadení, čo sa doteraz nevyužívalo. Rozpočet STU na rok 2005 je navrhnutý s kladným hospodárskym výsledkom na úrovni cca 11 mil. Sk. Jeho hlavnú časť tvorí dotácia MŠ SR. Po jej pridelení na tento rok STU namietala proti niekoľkým položkám v dotácii. MŠ SR niektoré reklamácie uznalo a dotáciu navýšilo o cca 18 mil. Sk. Správa o hospodárení STU za rok 2004 ako aj rozpočet STU na rok 2005 boli prerokované a schválené v Správnej rade STU.

Stav implementácie Bezpečnostného projektu na STU.

Vedenie STU prerokovalo plnenie jednotlivých opatrení v súvislosti s implementáciou Bezpečnostného projektu na STU. Jednalo sa hlavne o schvaľovacie akty a organizačné opatrenia tak, aby všetky informácie týkajúce sa študentov ako aj zamestnancov STU boli chránené v súlade so zákonom NR SR č. 428/2002 Z. z.

Nový organizačný poriadok ICV STU. Vedenie STU prerokovalo a schválilo nový „Organizačný poriadok ICV STU“ ako aj „Smernicu na uskutočňovanie celoživotného vzdelávania“ na STU. ICV STU je financované čiastočne z dotácie a zvyšok z vlastných prostriedkov. Dotácia však každoročne klesá s tým, že od roku 2007 má byť ICV STU schopné samofinancovania.

Dizertačnú skúšku na STU. Prorektor Kalužný vypracoval a predložil písomný materiál „Dizertačná skúška na STU – pravidlá a priebeh“. Materiál bol vedením STU schválený a bude vydaný vo forme smernice. V plnom znení bude uverejnený aj na web stránke STU.

Pravidlá na započítavanie pedagogických výkonov medzi fakultami STU. Materiál s rovnakým názvom je výsledkom práce komisie, ktorá bola na tento účel zriadená. Z materiálu vyplýva, že sa budú započítavať iba priame pedagogické výkony a nie tovary a služby s tým súvisiace. Materiál bude v júni 2005 predložený na rokovanie KR STU a AS STU.

Pridelené doktorandské miesta na STU na akademický rok 2005/2006. Vedenie STU prerokovalo a schválilo písomný materiál „Prepočítané počty miest interných doktorandov na akademický rok 2005/2006“. Z MŠ SR sme na STU dostali celkom 211 miest pre doktorandov, čo predstavuje 17,6 % všetkých miest v SR. Pridelené miesta boli rozdelené medzi fakulty STU podľa metodiky MŠ SR.

*Pavel Timár
vedúci úradu rektora*

Z kolégia rektora STU

Kolégium rektora STU na svojom zasadnutí 16. mája 2005 prerokovalo:

Správu o hospodárení STU za rok 2004. Rektor STU stručne komentoval výsledky hospodárenia univerzity v roku 2004. Celkový hospodársky výsledok bol cca 41 mil. Sk. Najvýznamnejšie položky v nákladoch sú mzdy a odvody (cca 62%), a energie (cca 10%). Rektor vyzval prítomných dekanov, aby v týchto oblastiach hľadali rezervy. Informoval, že správa o hospodárení STU za rok 2004 bola prerokovaná a schválená v Správnej rade STU. Vyzval prítomných dekanov, aby venovali zvýšenú pozornosť budovaniu ekonomických oddelení na fakultách a odmeňovaniu pracovníkov. **Rozpočet STU na rok 2005.** Kvestorka STU informovala, že navrhnutý rozpočet univerzity na rok 2005 je na úrovni cca 11 mil. Sk. Jeho hlavnú časť tvorí dotácia MŠ SR. Po jej pridelení na tento rok STU namietala proti niekoľkým položkám v dotácii. MŠ SR niektoré reklamácie uznalo a dotáciu navýšilo o cca 18 mil. Sk. Rozpočet univerzity na rok 2005 bol prerokovaný a schválený v Správnej rade STU.

Prípravu novej webovej stránky STU. Na kolégiu rektora bola prezentovaná nová webová stránka univerzity a prítomní sa oboznámili s aktuálnym stavom prác. STU zakúpila redakčný systém Buxus, ktorý bude slúžiť na to, aby zodpovední resp. poverení pracovníci na STU a jej súčasti mohli pružne meniť obsah príslušnej časti webovej stránky tak, aby uverejnené informácie boli stále aktuálne.

Zmenu centrálného dodávateľa výpočtovej techniky na STU. Prorektor Molnár informoval členov KR STU o zmene centrálného dodávateľa výpočtovej techniky na STU.

K zmene došlo z toho dôvodu, že zo všetkých fakúlt STU sa nahromadilo množstvo sťažností a reklamácií na prácu prechádzajúceho dodávateľa. Novým dodávateľom bude firma AGEM, spol. s r. o. Bratislava, ktorá vo výberovom konaní obsadila druhé miesto. Na STU budú na tento účel zriadené tri pracoviská: Mlynská dolina (pre fakulty FEI a FIIT), Námestie Slobody (pre fakulty FCHPT, SjF, SvF a FA) a pracovisko v Trnave pre MTF STU.

*Pavel Timár
vedúci úradu rektora*

Z akademického senátu

Akademický senát na zasadnutí 30. mája sa zaoberal predovšetkým Výročnou správou o hospodárení STU za rok 2004, návrhom rozpočtu STU na rok 2005 a úpravou dotácie na rok 2005 k 16. 5. 2005. Bližšie informácie k prerokovaným materiálom podali rektor STU Vladimír Bálaš a kvestorka STU Helena Žideková.

Rektor STU upozornil členov AS STU na to, že hospodárenie v roku 2004 bolo ovplyvňované závažnými momentmi – štátnou dotáciou, prechodom na štátnu pokladnicu v priebehu

roku 2004 a skutočnosťou, že STU sa stala platiteľom DPH. Napriek tomu hospodárenie bolo ukončené s kladným hospodárskym výsledkom, čo vyplýva zo skutočnosti, že STU získala veľmi veľa domácich a zahraničných projektov a bola úspešná aj v podnikateľskej činnosti. Vedenie odporúča, aby fakulty viac financií z projektov dávali do nákladovej časti. Kvestorka STU H. Žideková bližšie charakterizovala metódu tvorby rozpočtu na rok 2005. Z úrovne rektorátu boli zadefinované náklady na energie vychádzajúce z plánov odborných útvarov jednotlivých súčastí a daní z nehnuteľností, ostatné položky rozpočtu ako na strane nákladov, tak i výnosov si plánovali súčasti univerzity sami.

Po odporúčaní ekonomickou komisiou AS STU, ktorá prerokovala výročnú správu o hospodárení za rok 2004 a návrh rozpočtu na rok 2005 na svojom zasadaní 23. 5. 2005, AS STU predložené materiály schválil jednomyseľne.

AS STU sa zaoberal aj návrhom štatútu Rady ubytovaných študentov. Materiál bol predložený členom akademického senátu na pripomienkovanie, definitívne bude prerokovaný na júnovom zasadaní AS STU.

Viera Jančušková
tajomníčka AS STU

Z vedeckej rady STU

Na začiatku rokovania vedeckej rady 23. mája 2005 rektor Vladimír Bálež odovzdal Medailu STU **prof. Ing. Jurajovi Bízikovi, DrSc.**, z FEI STU.

V rámci schvaľovania návrhov na vymenovanie za profesorov vedecká rada schválila návrhy na vymenovanie doc. Ing. Zdenka Lipu, CSc., za profesora v odbore technológie strojárkej výroby, doc. Ing. Alojza Mészároša, PhD., za profesora v odbore chemické inžinierstvo a riadenie procesov, doc. Ing. Jozefa Laposu, PhD., za profesora v odbore teória a konštrukcie inžinierskych stavieb, doc. Ing. Máriu Bielikovú, PhD., za profesorku v odbore programové a informačné systémy a doc. Ing. Petra Sakála, CSc., za profesora v odbore priemyselné inžinierstvo a manažment.

Vedecká rada tajným hlasovaním schválila návrhy na vymenovanie **prof. Ing. Jaroslava Tichého, CSc.** a **prof. Ing. Jozefa Slámu, PhD.**, za emeritných profesorov.

Prof. Ing. Jánovi Božanskému, PhD., bol schválený návrh na pôsobenie vo funkcii hosťujúceho profesora na MTF STU. Dekan SvF Dušan Petráš upozornil vedeckú radu na potrebu prehodnotenia všetkých schválených hosťujúcich profesorov na STU vzhľadom nato, že podľa zásad uzatvárania pracovného pomeru na miesta vysokoškolských učiteľov vo funkcii hosťujúci profesor, je možné uzavrieť pracovný pomer na čas jedného semestra a maximálne na dva roky.

Prorektor Robert Redhammer informoval, že v súvislosti s akreditáciou fakúlt na priznanie práv uskutočňovať habilitačné a inauguračné konania je potrebné kritériá na menovanie docentov a profesorov, ktoré boli schválené na VR STU ešte pred účinnosťou nového vysokoškolského zákona opätovne prerokovať vo vedeckých radách príslušných fa-

kúlt a následne schváliť vo VR STU. Kritériá pre menovanie docentov a profesorov, ktoré predložili dekáni FEI a MTF STU boli verejným hlasovaním schválené. Na základe návrhu prorektora pre vzdelávanie Jána Kalužného, vedecká rada schválila prof. Ing. Jozefa Kriša, PhD. zo SvF a prof. Ing. Dušana Bustina, DrSc. z FCHPT za členov odborových komisií doktorandského štúdia. Na záver rokovania prorektor Robert Redhammer informoval vedeckú radu, že STU podala žiadosť o posúdenie spôsobilosti uskutočňovať habilitačné a inauguračné konanie na Akreditačnú komisiu vlády SR v zmysle Zákona o VŠ č. 131/2002 Z.z.

- i.š. -

NOVÍ PROFESORI NA STU

Prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič vymenoval 13. júna 2005 na Bratislavskom hrade 51 nových profesorov vysokých škôl. Od novovymenovaných profesorov sa očakáva, že prispejú k skvalitneniu univerzitného vzdelávania a vedeckej práce, čím pomôžu zabezpečiť dobré meno a kredit vysokej školy nielen na Slovensku, ale aj v medzinárodnej konkurencii. Štyria profesori boli zo Slovenskej technickej univerzity.

**Prof. RNDr.
František Baliak, PhD.**
Stavebná fakulta
Katedra geotechniky

Po ukončení štúdia na Prírodovedeckej fakulte UK v roku 1964 nastúpil ako asistent na Katedru geotechniky. Po obhájení kandidátskej práce v roku 1979 ako odborný asistent prednášal predmet geológia a viedol aj jeho výučbu v teréne. V roku 1988 bol menovaný za docenta v odbore inžinierska geológia a v roku 2003 sa habilitoval v odbore teória a konštrukcie inžinierskych stavieb. Od roku 1988 prednáša predmety geológia, geomorfológia a inžinierska geológia. Svoju bohatú pedagogickú prax zúročil v 7 vysokoškolských skriptách, ktorých je autorom alebo spoluautorom. Základom jeho odbornej činnosti je problematika svahových porúch, interakcie stavieb s geologickým prostredím a hodnotenie geofaktorov životného prostredia. Prostredníctvom projektov a expertných posudkov riešil zložitejšie problémy ochrany prírodného prostredia, ako sú svahové poruchy Handlovej kotliny, východných okrajov Kremnických hôr, ale posudzoval aj základové pomery bratislavských sídlisk – Karlovej Vsi a Dúbravky. Za profesora bol vymenovaný v odbore teória a konštrukcie inžinierskych stavieb.

**Prof. Ing.
Daniela Ďuračková, PhD.**
Fakulta elektrotechniky
a informatiky
Katedra mikroelektroniky

Od začiatku svojho pôsobenia na fakulte sa orientovala predovšetkým na problematiku charakterizácie polovodičových štruktúr a prvkov. Kandidátsku prácu obhájila v roku 1982 a za docentku bola vymenovaná v roku 1992. Hlavnou doménu jej výskumnej práce sa stal výskum vlastností neuronových sietí a ich hardvérovej implementácie na čipe IO. Svojimi výsledkami v oblasti návrhu IO a následnou aplikáciou v novej informatickej oblasti nazývanej výpočtová inteligencia, ktorá má uplatnenie aj v medicíne, sa snaží o vhodné prepojenie základného a aplikovaného výskumu. Výsledky svojej výskumnej práce zúročila pri napísaní monografie „Od biologického neurónu k integrovanému obvodu“. Za profesorku bola vymenovaná v odbore elektronika.

**Prof. Ing.
Jozef Markoš, DrSc.**
Fakulta chemickej
a potravinárskej technológie
Katedra chemického
a biochemického inžinierstva

Po absolvovaní Chemickotechnologickej fakulty SVŠT nastúpil v roku 1983 ako odborný asistent na Katedru organickej technológie, kde prednášal predmet – syntéza technologických celkov. Kandidátsku prácu obhájil v roku 1985, habilitoval sa v roku 1998, v r. 2004 obhájil doktorskú dizertáciu „Modelovanie chemických reaktorov“. V rokoch 1991 - 1994 pôsobil v Taliansku na Univerzite v Cagliari a vo výskumnom ústave C.R.S.4 v Cagliari. Od roku 1996 prednáša na Katedre chemického a biochemického inžinierstva FCHPT predmety reaktorové inžinierstvo I, reaktorové inžinierstvo II, a od roku 2001 aj predmet systémové inžinierstvo. Najvýznamnejšie vedecké práce sa týkajú predovšetkým modelovania chemických reaktorov, ich simulácii a optimalizácii. V súčasnosti sa orientuje najmä na výskum zameraný na reaktívnu destiláciu, hydrodynamiku a prestup látky v airlift bioreaktoroch a na bezpečnostnú analýzu chemických reaktorov. Za profesora bol vymenovaný v odbore chemické inžinierstvo a riadenie procesov.

**Prof. Ing.
Karol Velíšek, CSc.**
Materiálovotechnologická
fakulta
Katedra technologických
zariadení a systémov

Vysokoškolské vzdelanie ukončil v roku 1976 na Strojníckej fakulte SVŠT. Od roku 1983 sa venuje pedagogickej činnosti, najprv na Katedre výrobnéj techniky Strojníckej fakulty a od roku 1991 na MTF. Od roku 2000 prednáša predmety pre študijný odbor technologické zariadenia a systémy, ktorého je v súčasnosti garantom. Jeho vedecko-výskumná činnosť je zameraná predovšetkým na oblasť automatizácie inžinierskych prác. Výsledky svojho výskumu realizuje v praxi v spolupráci s viacerými známymi výrobnými strojárskymi podnikmi. Za profesora bol vymenovaný v odbore technologické zariadenia a systémy.

Cena rektora STU

Dňa 14. júna 2005 sa v aule STU na Mýtnej ulici uskutočnila promócia absolventov doktorandského štúdia. Po ukončení slávnostného odovzdania diplomov rektor STU Vladimír Bálež prijal dve najúspešnejšie absolventky – RNDr. Lubicu Stanekovú, PhD. a Mgr. Gabrielu Koskovú, PhD., ktorým za vynikajúce výsledky odovzdal Ceny rektora STU.

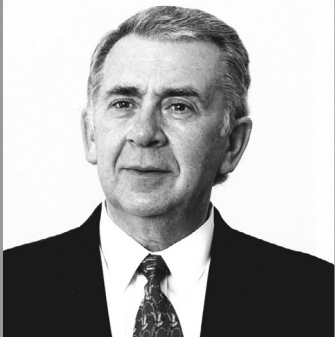

Zľava: rektor STU V. Bálež, L. Staneková, Gabriela Kosková, prorektor J. Kalužný

Slovenská intelektuálna elita sa musí lepšie vymedziť a získať vyššiu autoritu

povedal významný vedec, pedagóg, predstaviteľ Slovenskej akadémie vied **prof. Ing. Štefan Luby, DrSc, Dr.h.c.**

Dovoľte pán predseda, aby som Vám v mene redakcie časopisu Spektrum zablahoželala k získaniu titulu Doctor honoris causa na Slovenskej technickej univerzite. Ako hodnotíte spoluprácu našej univerzity s pracoviskami SAV?

Spolupráca Slovenskej technickej univerzity a SAV sa opiera o fakt, že naše inštitúcie prekračujú slovenský štandard v oblasti výskumu a doktorandského štúdia, a preto sú možné spoločné projekty a aktivity. Máme podobný systém hodnotenia a prezentácie, o čom sa možno presvedčiť porovnaním výročných správ

STU a SAV. V minulom a v tomto roku uzavreli viaceré ústavy SAV a fakulty STU dohody o spolupráci v doktorandskom štúdiu a ich počet ďalej rastie.

Vo svojom príhovore na slávnostnom zasadnutí vedeckej rady STU ste sa venovali postaveniu vedca v histórii i v súčasnosti. Aká je podľa Vás úloha intelektuálnej elity v našej spoločnosti?

Elita je povinná chovať sa neštandardne a nekonformne, čeliť snahám o vedomé či podvedomé politické manipulácie a ďalším prejavom a skratom zatiaľ nedozretej slovenskej politiky. Ale aby to mohla dobre robiť, musí sa lepšie vymedziť a získať vyššiu autoritu. Žiaľ, cítim tu určitý útlm.

Je zaujímavým paradoxom, že hoci poznávanie môže vnútorne uspokojovať, nerobí ľudstvo šťastnejším. V čom je podľa Vás príčina?

Hádám predsa len nové poznatky robia ľudí šťastnejšími, ale nevedomujú si to dostatočne. Nemajú možnosť porovnania. Dnes si ťažko niekto predstaví, čo je to chirurgia bez umŕtvenia, komunikácia a doprava pomocou vozov ťahaných koňmi či život v prítmi a zime. Niečo sa o tom možno dozvedieť na stredovekých hradoch, ale ešte horšie to bolo v podhradách, ktoré už neexistujú. Na druhej strane človek dramaticky vníma tienisté stránky civilizácie, vojny, únosy lietadiel, terorizmus. Dúfajme, že toto obdobie zneužívania vedy a techniky je prechodné.

Objavujú sa názory, že technologický pokrok predbehol mravný. Akoby človek nedokázal hodnotovo spracovať výsledky svojej tvorivej práce. Dôsledkom je vraj relativizácia a mravná neukotvenosť súčasnej spoločnosti. Zastávate takéto názory?

Považujem to za jedno z možných vysvetlení. S teóriami o tom, že vývoj techniky predbehol evolúciu človeka som

sa stretol už pred 15 rokmi v rámci Pugwashského hnutia, ale sú aj omnoho staršie príklady. V ktoromsi spise z obdobia antiky som si prečítal výrok, že „takého počínanie nemá miesto v súčasnej modernej spoločnosti“. Možno, že vývoj priemerného človeka permanentne zaostáva za rozvojom poznania, ktorý diktujú špičkoví reprezentanti ľudstva.

Rozvoj vedy je imponantný. Exponenciálnym radom sa zvyšuje suma poznania. Prudko sa rozvíjajú biologické disciplíny, nanotechnológie či informatika. Aká by mala byť stratégia rozvoja vedy u nás? Na čo sústrediť pozornosť a financie?

Naše priority musia korešpondovať so základnými prioritami sveta a dnes z veľmi praktických príčin s prioritami integrujúcej sa Európy. Vedecká stratégia Európy je sformulovaná v rámcových programoch, na ktoré prispievame členskými poplatkami, a na ktorých sa preto musíme podieľať. Okrem tých, ktoré ste spomenuli, je to – samozrejme – zdravie, životné prostredie a ďalšie.

Súčasná deklarácia o tom, že na Slovensku budeme mať dve-tri priority neuznávam, hoci pri dostatočne širokom ponímaní by mohli aj dve zahrnúť to, čo dnes Slovensko potrebuje. To sú však iba administratívne huncútstva, s ktorými sa pri podpore vedy a techniky u nás stále stretávame. Uvidíme, ako sa bude vyvíjať s veľkými fanfárami naštartovaná Lisabonská stratégia pre Slovensko.

Rozhovor pripravila

Iva Šajbidorová

Priemyselná rada STU

Vedenie STU na návrh rektora rozhodlo o zriadení Priemyselnej rady Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Táto rada bude poradným orgánom rektora STU a bude sa stretávať dvakrát za rok. Jej predsedom je rektor STU, členmi sú všetci prorektori a významné osobnosti Slovenska z oblasti priemyslu, informačných technológií, masmédií, ekonomiky a finančnictva. Ustanovujúce rokovanie Priemyselnej rady sa uskutočnilo vo štvrtok 16. júna 2005. Vedenie STU si od rady sľubuje pomoc pri riešení aktuálnych problémov univerzity, ale aj pri vytváraní jej smerovania do budúcnosti.

Pavel Timár
vedúci úradu rektora

STU v 6. rámcovom programe

6. rámcový program (6. RP) je hlavný nástroj Európskej únie na financovanie výskumu v Európe. Tento program je otvorený pre všetky verejné aj súkromné subjekty na obdobie štyroch rokov (2002 - 2006). Celkový rozpočet 6. RP je 17,5 miliardy EUR, ktoré sú rozdelené medzi jednotlivé tematické priority a horizontálne aktivity.

6. RP je finančným nástrojom, ktorý má pomôcť vytvoriť skutočný európsky výskumný priestor (European Research Area - ERA), na vytvorení ktorého sa dohodla EÚ na Lisabonskom summite v marci 2000.

Cieľom 6. RP je rozvoj európskej vedeckej komunity s najlepším know-how a podpora aktivít najvyššej vedeckej a technickej kvality prostredníctvom medzinárodných projektov.

6. RP je určený najmä univerzitám, výskumným ústavom, inovatívnym spoločnostiam, malým a stredným podnikom, veľkým korporáciám, verejným inštitúciám, študentom a výskumným pracovníkom. Na riešenie vedeckých problémov sa vytvárajú medzinárodné konzorciá zložené zo zástupcov rôznych organizácií a v rámci vyhlásených výziev podávajú projekty, ktoré sú spracované ako Siete excelentnosti, Integrované projekty, Špecificky ciele výskumné projekty, Koordinačné akcie a Špecifické podporné akcie. Program nepodporuje všetky oblasti výskumu. Vyčlenené boli prioritné oblasti, ktoré tvoria základ štruktúry 6. RP v nasledovnom členení:

Blok 1: Zacielenie a integrácia európskeho výskumu 7 prioritných tematických oblastí:

1. Vedy o živote, génové inžinierstvo a biotechnológia pre zdravie
2. Technológie pre informačnú spoločnosť (IST)
3. Nanotechnológie a nanovedy, multifunkčné inteligentné materiály, nové výrobné procesy a nástroje
4. Letectvo a vesmír
5. Kvalita a bezpečnosť potravín
6. Trvalo udržateľný rozvoj, globálna zmena a ekosystémy
7. Občania a vládnutie vo vedomostne orientovanej spoločnosti

Špecifické aktivity pokrývajúce širšiu oblasť výskumu

- Politicky smerovaný výskum
- Nové a vznikajúce vedy a technológie (NEST)
- Špecifické výskumné aktivity pre MSP
- Špecifické aktivity v oblasti medzinárodnej spolupráce

Blok 2: Štruktúrovanie ERA

- Výskum a inovácie
- Ľudské zdroje a mobilita (Marie Curie actions)
- Výskumné infraštruktúry
- Veda a spoločnosť

Blok 3: Posilňovanie základov ER

- Koordinácia výskumných aktivít
- Rozvoj výskumných/inovačných politík

Súčasťou tejto štruktúry je aj program EURATOM zameraný na oblasť nukleárných technológií .

Riešitelia na STU sa v nemalej miere zapájajú do vytvárania Európskeho výskumného priestoru riešením medzinárodných projektov získaných konzorciami, kde STU má zastúpenie v 24 projektoch ako partner a v 2 projektoch ako subkontraktor. Sú to nasledovné projekty a ich úspešní riešitelia:

1. **Ohmic Heating for Food Processing, FOODPRO**, Polakovič Milan, Doc. Ing. PhD., FChPT
2. **Upgrading Semiconductor Silicon Wafers to Manufacture cheap solar cells, UPSSIM**, Ružinský Michal, Ing. PhD., FEI
3. **Prediction of Irradiation Damage Effects on Reactor Components, PERFECT**, Slugeň Vladimír, prof. Ing. CSc., FEI
4. **Nuclear European Platform of Training and University Organisations, NEPTUNO**, Miglierini Marcel, Prof. Ing. DrSc., FEI
5. **Manufacturing Visions – Integrating Diverse Perspectives into Pan-European Foresight, MANVIS**, Pavlov Angel, Ing. CSc., SJF
6. **Innovation and sustainable development in the fibre based packaging value chain , SUSTAINPACK**, Šimon Peter, Prof. Ing., FChPT
7. **Advanced Interactive Materials by Design, AIMs**, Polakovič Milan, Doc. Ing. PhD., FChPT
8. **Quantum Transport in Focus, QuaTraFo**, Štich Ivan, Prof. Ing., FEI
9. **Intelligent Cities, INTELCITIES**, Finka Maroš, prof. Ing. arch., FA
10. **Partner Search Support for participants in IST Priority by European network of NCP for IST under the 6th Farmework Program, IDEALIST34**, Weber Bedřich, doc. Ing. CSc., FEI
11. **Biotechnological Process for Manufacturing Cellulosic Products with Added Value, BIOCELSOL**, Marcinčin Anton, doc. Ing. PhD., FChPT
12. **Coordination of Nanostructured Catalytic Oxides Research and Development in Europe, CONCORDE**, Hronec Milan, prof. Ing. DrSc., FChPT
13. **Application of positron annihilation to study of neutron embrittlement of the materials used in fusion technology, ITER**, Slugeň Vladimír, prof. Ing. CSc., FEI
14. **Coordinated Action of VVER Safety Research, COVERS**, Slugeň Vladimír, prof. Ing. CSc., FEI
15. **Designed Nanostructured Hybrid Polymers: Polymerisation Catalysis and Tecton Assembly, NANO-HYBRID**, Marcinčin Anton, doc. Ing. PhD., FChPT
16. **Charged Particle Nanotech, CHARPAN**, Peter Kováč, doc. Ing. PhD., FEI
17. **Development and Implementation of Regional Innovation Strategy in the Self-Governing Region of Trnava, RIS Trnava**, Alexander Linczényi, prof. Ing. CSc., MTF
18. **Enhanced Participation in IST Projects Related to e-health, EPIST**, Weber Bedřich, doc. Ing. CSc., FEI

19. **Knowledge Base for IST Competencies, IST World**, Weber Bedřich, doc. Ing. CSc., FEI
20. **Micro-NanoSystems EUROpean NETwork, pursuing the integration of NMS and ACC in ERA, MINOS-EU-RONET**, Weber Bedřich, doc. Ing. CSc., FEI
21. **European Research Area Pilot Action on MicroNano Technology System Integration, ERA Pilot MiNa TSI**, Donoval Daniel, prof. Ing. DrSc, FEI
22. **Dynamics of Institutions and Markets in Europe, DIME**, Andrášik Ladislav, prof. Ing., FEI
23. **Engaging SMEs with IST related European Technology Platforms, EPISTEP**, Weber Bedřich, doc. Ing. CSc., FEI
24. **Embryomics: reconstructing in space and time the cell lineage tree, EMBRYOMICS**, Mikula Karol, doc. Ing., SvF

STU vystupuje ako subkontraktor v projekte **Relationships between ecological and chemical status of surface waters, REBECCA**. Zodpovedným riešiteľom úlohy je Szolgay Ján, prof. Ing. PhD., SvF a úlohu rieši pre Slovenský hydrometeorologický ústav. Ďalší subkontraktor je Ladislav Dedík, doc. Ing. CSc. zo Sjf s participáciou na projekte s názvom **Biosimulation - A new Tool in Drug Development (BioSim)**, ktorý rieši Slovenská akadémia vied.

Viac informácií o 6. RP sa dočítate na stránke univerzity www.stuba.sk v sekcii informácie o výskume.

*Mária Búciová
oddelenie pre vedu a výskum R STU*

SPRÁVY Z FAKULT

Tlačová konferencia na FA STU

Na FA STU sa konala 7. júna 2005 tlačová konferencia. Stretnutie so zástupcami odborných médií otvoril dekan Fakulty architektúry Peter Gál, ktorý novinárov informoval o aktuálnych aktivitách a trendoch FA STU. Skonštatoval, že v uplynulom roku 2004 prebiehali vo vysokoškolskom prostredí SR naďalej významné transformačné procesy a ich implementácii sa nevyhla ani Fakulta architektúry STU. S prihliadnutím na všetky zložité súvislosti uvedenej vývoja zhodnotil uplynulý rok ako úspešný. Jeho slová potvrdili svojimi informáciami a prezentovanou faktografiou, dokumentovanou aj štatistickými údajmi ďalší predstavitelia vedenia fakulty, ktorí podrobne prezentovali výsledky vo svojich rezortoch. V druhej časti konferencie bol vyčlenený priestor odpovediam na otázky zástupcov prítomných médií, ktoré sa týkali vysokoškolského prostredia a vzdelávania. Po bohatej a zaujímavej diskusii tlačovú konferenciu ukončil dekan fakulty konštatovaním, že ambíciou Fakulty architektúry STU je i naďalej prispievať svojimi aktivitami na poli vedeckého výskumu i vzdelávania k zvýšeniu atraktívnosti, otvorenosti a kvality architektonického školstva.

- kf -

Workshop Fels am Wagram vo vestibule FA

V septembri 2004 pracovalo 21 študentov architektúry z TU Wien a FA STU Bratislava na zámku v dolnorakúskom Fels am Wagram pod pedagogickým vedením rakúskych architektov Sabiny Pollak a Ronalda Kóba, z ateliéru Kób&Pollak. Z FA sa zúčastnilo päť študentov z 2. a 3. ročníka, ktorých viedol Roman Žitňanský. Workshop bol intenzívnou výmenou názorov vedúcou k návrhu nových foriem v typológii rodinných domov, ako aj foriem zastavania pre typické nezastavané pozemky vo Felse. Návrhy mali ukázať, že aj v starých „rastlých“ vidieckych štruktúrach, ako napríklad v historickom jadre Felsu, je možné realizovať moderné, zahustené bývanie podľa potrieb a požiadaviek doby.

Účastníci podujatia mali za úlohu na typicky pásovom rovinnom pozemku o rozmeroch 9 x 80 metrov, s orientáciou sever – juh a zastavanosťou minimálne 50 % navrhnuť také formy bývania, ktoré by naviazali na tradície, historický kontext, ale zároveň hľadali aj nové a perspektívne programy a funkcie: viacgeneračné bývanie, súčasné formy bývania pre mladých ľudí, bývanie v kombinácii s produkciou a prezentáciou vína, remesiel a iných podnikateľských aktivít zameraných na turizmus a špecifiká regiónu. Pôvodná a dnešná zástavba radí funkcie za sebou na spôsob našich „dlhých domov“. V konceptoch bolo treba navrhnuť formy prelínania a zmiešavania funkcií, definovať nové formy súkromného a verejného priestoru. Téma bola a je veľmi aktuálna i pre nás. Účasť našich študentov na workshope bola prínosom nielen z hľadiska pedagogického a odborného, ale i spoločenskovo-kultúrneho. Spoznávanie inej kultúry, tradícií a súčasnosti, iných špecifik, metód práce a tvorby architektonických konceptov a nové osobné kontakty určite zanechali v každom mladom kolegovi nezabudnuteľné dojmy a profesijné skúsenosti.

SLOVO KURÁTORA VÝSTAVY

Výstava prác študentov FA STU Bratislava a TU Wien sa konala od 9. do 13. mája 2005 vo foyer Fakulty architektúry s veľavravným názvom *Nové formy bývania na vidieku* a prezentovala práce z tohto medzinárodného študentského workshopu v rakúskej dedine Fels am Wagram.

Expozícia mala premiéru v marci 2005 v rakúskom Fels am Wagram, kde ju mohli vidieť miestni obyvatelia, ktorým boli vlastne všetky štúdie a projekty určené. Po realizácii vo Felse výstava putovala ďalej na TU Wien, odkiaľ sa dostala na pôdu FA STU v Bratislave. Vystavované štúdie a projekty i samotná výstava boli inšpiratívne a mali v sebe sviežosť a dynamiku, ktorá mnohým výstavám vo foyer FA chýba, škoda že jej bol venovaný taký krátky čas a priestor, čo by si študenti a pedagógovia, ktorí sa na projekte podieľali nepochybne za svoju snahu zaslúžili, o to viac, že sa jednalo o výstavu medzinárodnú, ktorých sa za rok na pôde FA uskutoční skutočne pramálo. Uvidíme, možno budúci rok, kedy sa bude konať 2. ročník workshopu, sa nám to všetkým spoločne podarí.

*Ivan Gúrtler a Roman Žitňanský
FA STU*

A bol MAJÁLES...

... ten tohtoročný, v poradí už tretí, sa konal 12. mája 2005. Druhý májový týždeň FEI STU v spolupráci so študentským parlamentom ukončila, pomaly už tradičným spôsobom, letný semester príjemným popoludným spestreným zaujímavými spoločenskými i športovými aktivitami podfarbenými melodickými rytmami country hudby. Podujatie otvoril a všetkých privítal dekan František Janíček. O, tiež už tradičné, zveľačovanie areálu školy sa, za asistencie prodekana Jána Vajdu, postarali novovymenovaní docenti (Jaroslav Fogel, Ivan Hotový, Lubomír Marko, Ivan Sekaj) a profesori (Jozef Jasenek, Vladimír Slugeň), ktorí obohatili možno budúci lesopark o nové prírastky.

Umocnením atmosféry majálesu a podporením športového ducha bol, Katedrou jadrovej fyziky a techniky zorganizovaný, 2. ročník Memoriálu Milana Hucla v stolnom tenise. „V konkurencii troch účastníkov“ (ostatní sledovali štvrtfinálový hokejový zápas Slovensko - Kanada) zvíťazil Máriaus Pavlovič, ako zástupca zamestnancov, čím potvrdil vynikajúcu kondíciu pracovníkov vysokého školstva.

AKO TO VIDELI ŠTUDENTI?

... takmer mesiac po majálese už vôňa špekáčikov ostáva snáď iba v nose „parlamentákov“, ktorí celé popoludnie stáli pri grile a starali sa, aby boli pekne „dochrumkava“ prepečené. Príjemná jarná atmosféra krásneho slnečného dňa, podfarbená česko-slovenskou „live country music“, však určite ostane v pamäti všetkých, ktorí prišli, prinajmenšom do ďalšieho majálesu.

Uspokojíť rady čakajúcich na pivko či špekáčiky opäť nebolo jednoduché. „U guláša a kofoly“ to ako obvykle išlo rýchlejšie. Nič však nie je ideálne, a tak mnohí na majáles iba odbiehali medzi zápočtovými písomkami. Posilniť sa a potom späť do školy... Je to už tradičný „FEI-kársky májový balíček zápočtoviek“... Tentokrát bol okorenený bežiacimi majstrovstvami sveta v hokeji. Šokujúca smutná správa z najnavštevovanejšieho stanoviska s dominujúcou televíznou obrazovkou, že po dramatickom zápase s Kanadou, vypadla naša reprezentácia z ďalších bojov o medaily, našťastie, nezlomila športového ducha FEI-károv. Naopak, naplno sa rozbehli i športové hry v tzv. majálesových disciplínach, ako sú preteky vo vreciach, „časovka“ v pití piva či „nasávanie“ kofoly bez pomoci rúk. Víťazi sa tešili zo zaujímavých cien, ktoré venovali fakulta a MicroSteps ReLa. Majáles trval až do hlbkej tmy – do deviatej hodiny večernej – a tí, čo prišli, určite nefutovali.

*Zuzana Marušincová
Peter Domonkoš a Karol Paulička
FEI STU*

Kolektívna zmluva

Rektor STU Vladimír Bálež a predseda Univerzitnej odborevej organizácie Daniel Bobok podpísali kolektívnu zmluvu s účinnosťou od 1. mája 2005. Prinášame ju v plnom znení.

Kolektívna zmluva

Rektor STU Vladimír Bálež a predseda Univerzitetnej odborovej organizácie Daniel Bobok podpísali kolektívnu zmluvu s účinnosťou od 1. mája 2005. Prinášame ju v plnom znení.

Slovenská technická univerzita v Bratislave, Vazovova 5, 812 43 Bratislava, zastúpená rektorom prof. Ing. Vladimírom Báležom, DrSc., (ďalej „zamestnávateľ“)

a

Univerzitná odborová organizácia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Vazovova 5, 812 43 Bratislava, zastúpená predsedom doc. Ing. Danielom Bobokom, PhD., (ďalej „UOO STU“)

u z a t v á r a j ú

podľa ustanovenia zákona č. 2/1991 Z. z. o kolektívnom vyjednávaní v znení zákona č. 519/1991 Z. z., zákona č. 54/1996 Z. z., zákona č. 209/2001 Z. z. a zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov

kolektívnu zmluvu.

Časť I.

Úvodné ustanovenia

(1) Na účely tejto kolektívnej zmluvy sa môže používať na spoločné označenie odborovej organizácie a zamestnávateľa označenie „zmluvné strany“, namiesto označenia kolektívna zmluva skratka „KZ“, namiesto označenia Zákoník práce skratka „ZP“, namiesto označenia zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov skratka „ZOVŠ“, namiesto zákona č. 552/2003 Z. z.

o výkone práce vo verejnom záujme skratka „ZVPZ“, namiesto zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov skratka „VŠZ“, namiesto výrazu bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci skratka „BOZP“, namiesto kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na rok 2005 skratka „KZVS“ a označenia kolektívna zmluva, ktorú uzatvára na základe delegovanej právomoci rektora súčasť STU s príslušnou odborovou organizáciou, označenie „špecifický doplnok“.

(2) Táto KZ upravuje individuálne a kolektívne vzťahy medzi zamestnávateľom a jeho zamestnancami a práva a povinnosti zmluvných strán. Jej ustanovenia sú záväzné pre zmluvné strany a zamestnancov, ktorí sú u zamestnávateľa v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas a v pracovnom pomere na kratší pracovný čas. KZ sa nevzťahuje na zamestnancov zamestnávateľa, ktorí u neho pracujú na dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

(3) KZ a jej rozsah sa môžu meniť len po dohode zmluvných strán, na základe písomného návrhu na zmenu KZ jednou zo zmluvných strán. Dohodnuté zmeny sa označia ako „doplnok ku KZ“ a číslujú sa v poradí, v akom sú uzatvorené. Pri zmene sa postupuje ako pri uzatváraní KZ.

(4) V prípade, že dôjde k zmene právnych predpisov, ktoré spôsobia neplatnosť niektorých ustanovení, alebo ak dôjde k zmene pomerov, za ktorých bola KZ uzavretá, zaväzujú sa zmluvné strany začať najneskôr do 30 dní rokovanie o zmene príslušných ustanovení KZ.

(5) Pracovno-právne vzťahy sú upravené ZVPZ za subsidiárnej pôsobnosti ZP a VŠZ.

Časť II.

Základné otázky súvisiace s rozvojom a ekonomikou organizácie a vzájomné práva a záväzky

(1) Z dôvodu šetrenia energie zamestnávateľ určí do 30. 3. 2005 obdobie ku koncu kalendárneho roka so zníženým vykurovaním. V tomto období nepresahujúcom 10 pracovných dní zamestnávateľ umožní zamestnancom čerpať dovolenku, čerpať nadpracované náhradné voľno, prípadne pracovať doma.

(2) Zamestnávateľ sa zaväzuje:

- vyžiadať si predchádzajúci súhlas odborovej organizácie v prípadoch určených ZP,
- informovať odborovú organizáciu o zásadných otázkach rozvoja činnosti zamestnávateľa a dosiahnutých a predpokladaných výsledkoch hospodárenia,
- vopred prerokovať s odborovou organizáciou všetky opatrenia, ktoré sa dotýkajú hospodárskych, sociálnych, zdravotných a kultúrnych záujmov zamestnancov v zmysle príslušných ustanovení ZP,
- umožniť a vytvoriť riadne podmienky na vykonávanie kontrol odborovou organizáciou, najmä nad stavom BOZP v zmysle § 149 ods.1 ZP a v oblasti dodržiavania pracovnoprávných predpisov vrátane mzdových a vyplývajúcich zo záväzkov z tejto KZ v zmysle § 231 ZP,
- v zmysle § 11 zákona č. 367/2001 vytvoriť Komisiu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na každom pracovisku STU.

(3) Zamestnávateľ poskytne pracovné voľno s náhradou mzdy funkcionárom výboru UOO STU a funkcionárom základných odborových organizácií, ktorí sú zvolení do orgánov odborovej organizácie na STU a do orgánov Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, na zabezpečenie činnosti a poslania odborovej organizácie a školenia v oblasti pracovnoprávných vzťahov v nevyhnutnom rozsahu.

(4) Zamestnávateľ bude prizývať zástupcu odborovej organizácie na zasadnutia kolégia rektora a dekana. Ak sa budú prerokovávať zásadné otázky rozvoja vysokej školy, resp. fakulty, zamestnanosti, úpravy rozpočtov s vážnym ekonomickým dopadom, zamestnávateľ prizýva zástupcu zamestnancov aj na zasadnutia vedenia vysokej školy, resp. fakulty alebo iné stretnutia.

(5) Zamestnávateľ poskytuje na nevyhnutnú prevádzkovú činnosť odborovým organizáciám (UOO a ZOO) v primeranom rozsahu miestnosti s potrebným vybavením a uhrádza náklady spojené s údržbou a technickou prevádzkou nasledovne:

- jednu miestnosť, v ktorej bude pôsobiť výbor odborovej organizácie, ktorý je jej štatutárny orgán,
- jednu telefónnu linku za účelom telefonického spojenia alebo počítačového spojenia vrátane využívania internetového spojenia,
- vnútorné zariadenie miestnosti uvedenej v písm. a) tohto odseku,
- hradí prevádzkové náklady okrem spojových poplatkov, ktoré si nad dohodnutý limit hradí odborová organizácia,
- rokovacie miestnosti za účelom vzdelávacích činností odborových funkcionárov a vedúcich zamestnancov zamestnávateľa v oblasti pracovnoprávnej a kolektívneho vyjednávania, oboznámenia zamestnancov s uzatvorenou kolektívnu zmluvou, na kolektívne vyjednávanie a riešenie kolektívnych sporov, na zasadnutia odborových orgánov a slávnostné podujatia súvisiace s ocenením práce zamestnancov,
- priestory na zverejňovanie informácií o ochrane práce (v zmysle § 146 ZP), o kolektívnom vyjednávaní, o pracovnoprávných otázkach a odborovej činnosti v záujme zabezpečenia riadnej informovanosti zamestnancov,
- informácie o činnosti UOO a ZOO budú zverejnené aj na webových stránkach STU,
- v naliehavých prípadoch zamestnávateľ umožní základnej odborovej organizácii využiť primerané komunikačné prostriedky po súhlase dekana.

(6) Zamestnávateľ umožní úpravu pracovného času funkcionárom odborových orgánov na zabezpečenie nevyhnutnej činnosti v nich (úprava rozvrhu vyučovania).

(7) Zmluvné strany rešpektujú obdobie platnosti tejto KZ ako obdobie sociálneho mieru.

(8) Odborová organizácia sa zaväzuje:

- a) po dobu účinnosti tejto KZ dodržiavať sociálny mier so zamestnávateľom,
- b) informovať zamestnávateľa o situácii vedúcej k porušeniu sociálneho mieru z jej strany a zo strany zamestnancov,
- c) prizývať na zasadnutia svojich najvyšších orgánov zástupcu zamestnávateľa za účelom hodnotenia plnenia záväzkov vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy.

(9) Zamestnávateľ spolu s UOO STU budú hľadať ďalšie možnosti sociálneho zvýhodnenia zamestnancov STU.

Časť III. Podmienky zamestnania

(1) Pracovný čas zamestnanca je 37 a 1/2 hodiny týždenne. Zamestnanec, ktorý má pracovný čas rozvrhnutý tak, že pravidelne vykonáva prácu striedavo v oboch zmenách v dvojzmennej prevádzke, má pracovný čas maximálne 36 a 1 hodiny týždenne a zamestnanec, ktorý má pracovný čas rozvrhnutý tak, že pravidelne vykonáva prácu vo všetkých zmenách v trojzmennej alebo v nepretržitej prevádzke, má pracovný čas maximálne 35 hodín týždenne.

(2) Výmera dovolenky zamestnancov, ktorí sú v pracovnom pomere celý kalendárny rok, sa zvyšuje o jeden týždeň nad výmeru ustanovenú v § 103 ods. 1 až 3 ZP. Zamestnancom, ktorí nie sú v pracovnom pomere celý kalendárny rok, sa zvýši dovolenka o alikvotnú časť.

(3) Zamestnávateľ sa zaväzuje uplatniť na odmeňovanie zamestnancov STU ZOVS a Rámcové zásady STU pre spoločný postup v oblasti odmeňovania, pričom stupnice platových taríf podľa prílohy č. 1, 2 a 3 týchto zásad sa od 1. 7. 2005 zvýšia o 5 % v zmysle čl. II., ods. 3 KZVS.

(4) Zamestnanci majú právo oboznámiť sa so mzdovými predpismi u svojho nadriadeného, príp. na príslušnom ekonomickom útvere.

(5) Zamestnávateľ vyplatí zamestnancovi odmenu pri životnom jubileu 50 rokov veku s prihliadnutím na odpracovanú dobu na STU nasledovne:

- a) do 10 rokov – 50 % funkčného platu,
- b) do 20 rokov – 75 % funkčného platu,
- c) nad 20 rokov – 100 % funkčného platu.

Odmenu navrhuje vedúci pracoviska, priznáva ju rektor, dekan, kvestor, tajomník fakulty.

(6) Zamestnávateľ môže vyplatíť zamestnancovi odmenu aj pri ďalších životných jubileách (60 rokov veku a potom každých 5 rokov veku). Výška odmeny je maximálne vo výške mesačného funkčného platu, minimálne 15 % tarifného platu príslušného pracovníka.

(7) Zamestnávateľ môže vyplatíť zamestnancovi odmenu pri významných pracovných výročiach, počínajúc dosiahnutím dĺžky pracovného pomeru na STU v rozsahu 25 rokov a potom každých nasledujúcich 5 rokov vo výške minimálne 15 % tarifného platu, maximálne vo výške mesačného funkčného platu príslušného pracovníka.

(8) Odmena za zastupovanie
Zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancovi odmenu aj za dlhodobé zastupovanie iného zamestnanca v rámci útvaru počas jeho PN, OČR, prípadne inej neprítomnosti v práci. Zamestnancovi, ktorý zastupuje iného zamestnanca v rámci útvaru dlhšie ako 7 pracovných dní a nepoberá príplatok za riadenie, vedúci navrhne mimoriadnu odmenu vo výške minimálne 20 % z tarifného platu zastupovaného, v rámci rozpísaných mzdových prostriedkov pracoviska.

Ďalších 50 % mzdových prostriedkov vytvorených z prechodných úspor zostáva k dispozícii na stredisku, v ktorom boli vytvorené. O možnosti priznania mimoriadnej odmeny pri splnení úloh zastupovaného zamestnanca vedúci informuje zastupujúceho zamestnanca, pri poverení zastupovaním.

(9) Zamestnávateľ vyplatí zamestnancom, s ktorými skončil pracovný pomer z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) ZP, v zmysle čl. II., ods. 4 KZVS odstupné vo výške:

a) najmenej troch funkčných plátov, ak zamestnanec pracoval na STU menej ako päť rokov a súhlasí so skončením pracovného pomeru pred začatím plynutia výpovednej doby,

b) najmenej štyroch funkčných plátov, ak zamestnanec pracoval na STU viac ako päť rokov a súhlasí so skončením pracovného pomeru pred začatím plynutia výpovednej doby.

(10) Zamestnávateľ bude zamestnancov, ktorí odpracovali na STU aspoň 30 rokov a majú najviac 5 rokov pred vznikom nároku na starobný dôchodok, uvoľňovať výpoveďou zo strany organizácie iba v mimoriadnych prípadoch, a to až po predchádzajúcom prerokovaní a súhlase výboru UOO STU.

(11) Pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok, predčasný dôchodok alebo invalidný dôchodok, zamestnávateľ poskytne zamestnancovi odchodné nad ustanovený rozsah podľa § 76 ZP ods. 6 Zákonníka práce vo výške najmenej jedného funkčného platu zamestnanca v zmysle čl. II., ods. 5 KZVS.

(12) Pri polročnom hodnotení plnenia KZ zamestnávateľ predloží údaje o čerpaní náhrady príjmu zamestnancov pri dočasnej pracovnej neschopnosti v zmysle § 8 zákona č. 462/2003 Z. z. členené podľa pracovísk ako podklad pre jednanie o zvýšení tejto náhrady.

(13) Odborová organizácia sa zaväzuje poskytnúť zamestnávateľovi na splnenie odvodu členských príspevkov všetky zúčtovacie údaje a písomné dohody o zrážkach zo mzdy nových členov odborovej organizácie nimi vlastnoručne podpísané. Zamestnávateľ zabezpečí poukazovanie zrazených členských príspevkov na účet príslušnej ZO a zároveň postúpi ZO menný zoznam pracovníkov, ktorým bolo odvedené členské, usporiadaný podľa pracovísk.

(14) Na požiadanie výboru UOO STU zamestnávateľ poskytne ďalšie štatistické údaje o členoch odborovej organizácie z databázy personálnych údajov v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov.

Časť IV. Starostlivosť o zamestnancov

A. Bezpečnosť a ochrana pri práci

(1) Zamestnávateľ v rozsahu svojej pôsobnosti a v súlade s ustanoveniami § 147 ZP a § 8a) až 8f) zákona NR SR č. 367/2001 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov je povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na ten účel vykonávať potrebné opatrenia vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce.

(2) Stav a úroveň BOZP, stav úrazovosti a chorôb z povolania na jednotlivých pracoviskách STU za predchádzajúci rok vrátane návrhov a opatrení smerujúcich k zlepšeniu stavu zhodnotí v zmysle § 149 ZP zamestnávateľ v spolupráci s odborovou organizáciou najneskôr do konca marca.

B. Zdravotná starostlivosť

Zamestnávateľ sa zaväzuje:

a) v zmysle § 98 a 176 ZP umožniť preventívne lekárske prehliadky zdravotného stavu zamestnanca na náklady zamestnávateľa v prípadoch, keď osobitný predpis vyžaduje zdravotnú spôsobilosť na prácu (napr. noční vrátnici, mladiství, vodiči motorových vozidiel, zamestnanci vykonávajúci rizikové práce, atď.),

- b) poskytnúť zamestnancom používanie telovýchovných zariadení STU na rekondičné cvičenia podľa stanovených podmienok,
c) zabezpečiť sociálne zariadenia pracovísk hygienickými potrebami a stav lekárníček udržiavať v zmysle platných noriem.

C. Starostlivosť o zamestnancov a ich rodinných príslušníkov

(1) Zamestnávateľ po dohode s odborovou organizáciou, podľa konkrétnych podmienok a v súlade s vnútroorganizačnými zásadami umožní svojim zamestnancom, ich rodinným príslušníkom a dôchodcom – bývalým zamestnancom rekreáciu, vrátane detskej, v zariadeniach STU.

(2) Ak matky alebo osamelí zamestnanci s deťmi do 10 rokov požiadajú zamestnávateľa okrem dovolenky o neplatené voľno v období školských prázdnin za účelom ďalšej starostlivosti o deti, zamestnávateľ im ho poskytne, pokiaľ tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody.

(3) Zamestnávateľ poskytne matkám a osamelým zamestnancom starajúcim sa o nezaopatrené dieťa do 15 rokov jeden deň plateného voľna každé tri mesiace. Voľno je potrebné so súhlasom priameho nadriadeného zamestnanca vyčerpať v príslušnom štvrtroku.

(4) Zamestnávateľ poskytne autobus za režijné náklady na akcie základných odborových organizácií po dohode s predsedom výboru UOO STU. Režijné náklady sa vypočítajú podľa interných predpisov.

D. Stravovanie

(1) Zamestnávateľ sa zaväzuje v zmysle § 152 ZP zabezpečiť zamestnancom vo všetkých zmenách stravovanie vo vlastných zariadeniach počas celého roka s výnimkou zamestnancov vyslaných na pracovnú cestu. Túto povinnosť si zamestnávateľ môže splniť vo vzťahu k zamestnancom pracujúcim v druhej a tretej zmene a v ďalších odôvodnených prípadoch poskytovaním gastrolistkov. Na účely stravovania sa za pracovnú zmenu považuje výkon práce dlhší ako štyri hodiny.

(2) Zamestnávateľ prispieva na stravovanie z rozpočtu zamestnávateľa sumou vo výške 55 % ceny jedla, najviac však na každé jedlo do výšky 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu.

(3) Zamestnávateľ zabezpečuje stravovanie dôchodcom, ktorí boli ku dňu odchodu do dôchodku v pracovnoprávnom vzťahu k STU (jej fakultám). Príspevok podľa bodu 2) zabezpečí vedúci súčasti STU z mimodotačných prostriedkov na základe žiadosti.

E. Starostlivosť o kvalifikáciu

(1) Zamestnávateľ sa zaväzuje starať sa o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov aj organizovaním kurzov, seminárov a školení v rámci nevyhnutných potrieb a v súlade s finančnými možnosťami.

F. Sociálny fond a doplnkové dôchodkové poistenie

(1) Zamestnávateľ vytvára sociálny fond povinným prídělom vo výške 1 % a ďalším prídělom najmenej vo výške 0,05 % z objemu funkčných plátov zamestnancov.

Zásady tvorby a použitia prostriedkov sociálneho fondu tvoria prílohu č. 1 tejto KZ.

(2) Doplnkové dôchodkové poistenie

a) Výška príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie v zmluvách

uzatvorených počas roka 2005 je najmenej 2 % z objemu zúčtovných miezd zamestnancov.

b) Výška platenia príspevkov na doplnkové dôchodkové poistenie, ktoré je pokryté kolektívnou zmluvou uzatvorenou v roku 2004, zostáva zachovaná na dohodnutej úrovni, to nevyklučuje možnosť zvýšenia príspevku.

Zásady poskytovania príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie tvoria prílohu č. 2 tejto KZ.

(3) Zamestnávateľ sa zaväzuje odvádzať príspevok na doplnkové dôchodkové poistenie na účet v tej poisťovni, kde je zamestnanec poistený.

Časť V.

Záverečné ustanovenia

(1) Zmluvné strany sa dohodli hodnotenie plnenia záväzkov a práv tejto KZ vykonávať polročne písomnou formou protokolou o vyhodnotení plnenia kolektívnej zmluvy. Za I. polrok najneskôr do 15. novembra a za celý rok do 15. júna nasledujúceho roka.

(2) Táto KZ je vyhotovená v štyroch exemplároch. Každá zo zmluvných strán obdrží po dvoch podpísaných exemplároch.

(3) Táto zmluva sa uzatvára na obdobie od 1. 5. 2005 do 30.4.2006. Účinnosť záväzkov, z ktorých vznikajú nároky zamestnancom, trvá až do uzavretia novej KZ.

(4) Zmluvné strany vyhlasujú, že túto kolektívnu zmluvu si prečítali, súhlasia s jej obsahom a preto ju na znak toho podpisujú.

V Bratislave, 29. 4. 2005

doc. Ing. Daniel Bobok, CSc.,
v. r.
predseda UOO ST

prof. Ing. Vladimír Bálaš, DrSc.,
v. r.
rektor STU

Príloha č. 1

ZÁSADY TVORBY A POUŽITIA PROSTRIEDKOV SOCIÁLNEHO FONDU

Podľa zákona Národnej rady SR č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov na STU sa prijali nasledujúce zásady tvorby a čerpania sociálneho fondu.

I. Všeobecné ustanovenia

(1) Tieto zásady sú neoddeliteľnou súčasťou KZ prijatej na rok 2005. Nadobúdajú platnosť dňom podpísania KZ a platia do podpisu novej KZ.

(2) V priebehu roka sa môže rozpočet sociálneho fondu v jednotlivých položkách upravovať podľa potrieb zamestnancov po odsúhlasení zamestnávateľom a odborovou organizáciou.

(3) Súčasťou týchto zásad je rozpočet peňažných prostriedkov na rok 2005 každej fakulty a Rektorátu STU. Rektorátny rozpočet zahŕňa rektorát, univerzitné pracoviská, ÚZ ŠDaJ a ÚZ v Gabčíkove.

(4) V prípade legislatívnych zmien, alebo iných závažných ekonomických a sociálnych zmien sa môžu tieto zásady upraviť a doplniť na základe vzájomného súhlasu zmluvných strán formou doplnku ku KZ.

II. Tvorba sociálneho fondu

(1) Zamestnávateľ vytvára sociálny fond povinným prídělom vo výške 1 % a ďalším prídělom najmenej vo výške 0,05 % z objemu funkčných plátov zamestnancov.

(2) Prostriedky sociálneho fondu sa vo výške 1/12 z predpokladanej ročnej tvorby prevádzajú z dotačného prevádzkového účtu fakúlt a rektorátu na účet sociálneho fondu fakulty a rektorátu vždy do 15. dňa v mesiaci.

(3) Do 28. februára nasledujúceho roka vykonajú fakulty a rektorát prepočet tvorby na základe skutočne vyplatených hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom za bežný rok a v prípade vyššieho nároku na tvorbu vykoná jeho doúčtovanie. V prípade vyššej predavkovej tvorby, ako je vypočítaná ročná tvorba, odúčtuje prevyšujúcu čiastku z účtu sociálneho fondu.

(4) Zostatok prostriedkov fondu sa prevádza do nasledujúceho roka.

III. Použitie prostriedkov sociálneho fondu

(1) Príspevky na stravovanie – na jedno hlavné jedlo bude zamestnávateľ prispievať sumou 8,00 Sk. Počet stravných lístkov, na ktoré sa poskytne príspevok, bude súčtom odpracovaných dní.

(2) Príspevok na dopravu do zamestnania a späť zamestnancom, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v § 7 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom fonde s tým, že mesačný príspevok je 8,00 Sk / 1 km cesty a bude sa poskytovať podľa počtu odpracovaných dní v mesiaci a predložených cestovných dokladov.

(3) Príspevky na sociálnu výpomoc vo forme nenávratnej pôžičky. Poskytujú sa:

a) zamestnancovi STU pri úmrtí rodinného príslušníka (manžel, manželka, nezaopatrené dieťa) do výšky 10 000,-Sk. Za nezaopatrené dieťa sa považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, alebo ak sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz; ďalej dieťa do dovŕšenia plnoletosti, ktoré je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie štúdiom a vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav.

b) pri úmrtí zamestnanca STU pozostalým vo výške:

b1) pri jednom nezaopatrenom dieťati 6 000,-Sk,

b2) pri dvoch nezaopatrených deťoch 8 000,-Sk,

b3) pri troch a viac nezaopatrených deťoch 10 000,-Sk.

c) pri úmrtí zamestnanca STU, ktorý žil v dvojčlennej domácnosti, pozostalému manželovi alebo dieťaťu do výšky 10 000,- Sk.

d) pri pracovnej neschopnosti dlhšej ako 4 mesiace do výšky funkčného platu a maximálne 2x do roka. O jej výške rozhodne zamestnávateľ v spolupráci s odborovou organizáciou podľa sociálnych pomerov v rodine. Priznanie sociálnej výpomoci je podmienené dobrými pracovnými výsledkami zamestnanca a neprizná sa zamestnancovi, ktorý v príslušnom kalendárnom roku porušil pracovnú disciplínu a bol za toto porušenie preukázateľne postihnutý.

(4) O ďalších možnostiach použitia prostriedkov sociálneho fondu pridelených na pracovisko môžu rozhodnúť dekani fakúlt, resp. kvestor v spolupráci s príslušnou odborovou organizáciou formou špecifického doplnku k tejto KZ.

(5) Nevyčerpaný zostatok SF k 30. 11. 2005 bude vyplatený zamestnancom, ktorí boli v pracovnom pomere s STU po celý kalendárny rok, rovnakým dielom, najneskôr vo výplatnom termíne za december 2005, ako príspevok na individuálnu rekreáciu duševných a fyzických síl. Zamestnancom s kratším pracovným časom alebo zamestnancom, ktorí odpracovali aspoň 6 mesiacov v kalendárnom roku, bude vyplatená alikvotná čiastka.

V Bratislave, 29. 4. 2005

Príloha č. 2

ZÁSADY POSKYTOVANIA PRÍSPEVKU NA DOPLNKOVÉ DÔCHODKOVÉ POISTENIE

(1) Výška príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie (ďalej len DDP) v zmluvách uzavretých na rok 2005 je najmenej 2 % z objemu funkčných plátov zamestnancov.

(2) Zamestnávateľ prispieva na DDP tým zamestnancom, ktorí majú uzatvorenú zamestnaneckú zmluvu s niektorou DDP.

Ak k uzavretiu zamestnaneckej zmluvy dôjde v priebehu roka, zamestnávateľ poskytuje príspevok od toho mesiaca, v ktorom bola zamestnanecká zmluva uzatvorená. Funkčný plat zamestnanca sa započítava do základu na určenie príspevku zamestnávateľa na DDP tiež od toho mesiaca (čiže nezapočítava sa celoročný objem funkčného platu).

(3) Výška príspevku zamestnávateľa je maximálne 2 % zo zúčtovaného funkčného platu zamestnanca vrátane náhrad platu. V prípade, ak zamestnanec má uzatvorenú zmluvu na nižšiu sumu ako sú 2 % z jeho funkčného platu, zamestnávateľ poskytuje príspevok len vo výške rovnajúcej sa príspevku zamestnanca.

(4) V prípade neodpracovaného času z dôvodu PN dlhšej ako 10 dní, OČR a pod., za ktoré patria dávky nemocenského poistenia, platí, že z týchto dávok sa neurčuje výška príspevku na DDP, pretože nejde o plat ani o náhradu platu podľa pracovnoprávných predpisov.

(5) Príspevky zrazené z platu zamestnancov sa poukazujú každý mesiac spolu s príspevkami zamestnávateľa na účet poisťovne jednou platbou a súčasne sa poisťovni zasiela Rozpis platby príspevkov na DDP a Výkaz príspevkov v termíne určenom príslušnou bankou. Odvody príspevkov vykoná a výkazy vypracuje príslušná mzdová učtáreň.

V Bratislave, 29. 4. 2005

O kognícii a umelom živote na zámku v Smoleniciach

V Smolenickom zámku pri Bratislave sa od 30. mája do 2. júna 2005 konal slovensko-český seminár nazvaný Kognícia a umelý život, ktorý usporiadala FIIT STU (prof. V. Kvasnička) v spolupráci s Filozoficko-prírodovedeckou fakultou Slezskej univerzity v Opave (prof. J. Kelemen). Ide o seminár s dlhoročnou tradíciou, ktorý sa koná striedavo v Českej republike a na Slovensku. Stretnutie vytvára priestor na prezentáciu výsledkov a zámerov práce pracovníkov v oblasti umelej inteligencie, kognitívnej vedy a umelého života zo Slovenska a Česka (na tomto stretnutí sa zúčastnil aj hosť z USA). Cieľom seminára je, okrem iného, hľadať styčné body a oblasti spolupráce medzi rôznymi vednými disciplínami so spoločným záujmom o túto široko chápanú interdisciplinárnu vednú oblasť.

V čom vidíme pozitíva tejto akcie? Na technické univerzity a techniku všeobecne sa ľudia pozerajú ako na niečo odľudštené, cudzie humanitným vedám, filozofickým vedám, psychológii, či biológii človeka alebo zvierat. Mnohých študentov zláka na humanitné odbory presvedčenie, že na prírodných vedách alebo dokonca na technickej univerzite nie je možné nájsť nič podobné. Pritom existuje alternatíva – študovať zároveň technické vedy aj psychológiu, filozofiu alebo lekárstvo. O tejto zvláštnej vednej disciplíne bol aj seminár v Smoleniciach.

Čo je to vlastne kognícia? Kognitívna veda sa zaoberá štúdiom, modelovaním ľudského myslenia. Táto veda leží na rozhraní filozofie, psychológie, lingvistiky, informatiky a neurovedy. A o čom je umelý život? Je to moderná súčasť umelej inteligencie, simuluje na počítači vyabstrahované živé systémy, to čo z nich zostane po odstránení ich „nepodstatnej“ materiálnej realizácie a ponechané sú len základné informačné toky a väzby principiálne dôležité pre existenciu života ako takého. Tento prístup obsahuje mocný prostriedok v evolučných algoritmoch, pomocou ktorých je možné počítačovo simulovať evolúciu (emergenciu) vzniku „živých“ entít z počiatočného chaosu. Čo je spoločné pre kogníciu a umelý život? Veľmi zjednodušene povedané nielen to, že metódy modelovania kognitívnych procesov sú veľmi blízke metódam používaným v umelom živote, ale aj určitá „personálna únia“ medzi informatikmi zaoberajúcimi sa kognitívnymi vedami a umelým životom.

Bývalý minister školstva Ladislav Kováč pri prednáške

Na seminári odznelo 54 prednášok, z ktorých asi polovica bola venovaná kognitívnym vedám a druhá polovica umelému životu. Po prednáškach nasledovali búrlivé diskusie, ktoré sa v mnohých prípadoch pretiahli do neskorých nočných hodín. Pozvanie na seminár prijali niektoré výrazné vedecké osobnosti z Českej republiky a zo Slovenska, s vyhraneným záujmom o kognitívne vedy (riaditeľ Centra teoretických štúdií AV ČR a šéfredaktor časopisu Vesmír Ivan M. Havel, náš bývalý minister školstva Ladislav Kováč, vedúci Ústavu informatiky Akadémie vied Českej republiky Jiří Wiedermann). Ich aktívna účasť bola prínosom pre úspešný priebeh seminára.

Predstavitel' mladej generácie Jozef Babjak pri prednáške v loveckom salóniku

Okrem predných osobností vedy približne polovica účastníkov boli doktorandi, väčšinou s aktívnou účasťou, pričom ich prednášky spĺňali najprísnejšie kritériá odbornosti. Potešujúci je seriózný záujem mladých informatikov pracujúcich v problematike umelej inteligencie alebo v umelého života o kognitívne vedy a ich niekedy až úporná snaha „humanizovať“ svoj informatický profil pomocou štúdia kognitívnych vied. Je potrebné poznamenať, že seminára sa zúčastnilo aj niekoľko mladých filozofov a psychológov s naozaj hlbokými vedomosťami z kognitívnych vied, ktorí mali čo povedať informatickej časti účastníkov.

*Jiří Pospíchal
FIIT STU*

Študentská vedecká konferencia na FIIT STU

V stiesnených priestorových pomeroch Fakulty informatiky a informačných technológií sa 27. apríla 2005 uskutočnila študentská vedecká konferencia pod názvom IIT.SRC 2005 (Student Research Conference in Informatics and Information Technologies). Jej cieľom bola prezentácia výskumných prác študentov všetkých troch stupňov štúdia na najmladšej fakulte STU.

Konferencia prebehla v troch kategóriách:

- bakalárske projekty
- magisterské projekty
- doktorandské projekty

V rámci týchto kategórií sa študenti zamerali na oblasti:

- **programové a informačné systémy**
- **počítačové systémy a siete**
- **umelá inteligencia**
- **počítačová grafika a multimédia**

Na konferencii bolo prezentovaných 38 príspevkov od 49 autorov, ktoré sú publikované v anglickom jazyku v 263 stránkovom zborníku. Príspevky posudzoval programový výbor konferencie, zložený z profesorov a docentov pôsobiacich v jednotlivých oblastiach. Zborník vo výbornej kvalite vydalo Vydavateľstvo STU. Pri dôkladnej príprave konferencie využila svoje mnohoročné skúsenosti z organizovania týchto podujatí RNDr. Valéria Šimáková.

Podujatie, v takejto forme prvé v histórii fakulty, vecnými a peňažnými cenami podporili **HP Invent a Nadácia pre rozvoj informatiky na FIIT STU v Bratislave**. Programový výbor udelil účastníkom konferencie ocenenia za najhodnotnejšie príspevky.

Najvyšším ocenením bola **Cena dekana fakulty**.

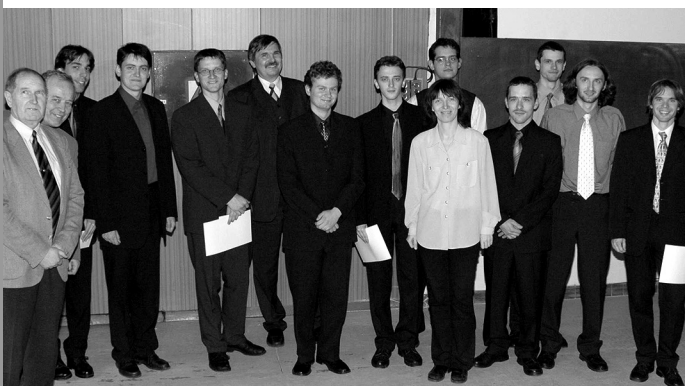
Túto cenu získali:

- Peter Lacko (An Emergence of Game Strategy in Multiagent Systems – školiteľ prof. V. Kvasnička)
- Adrián Slavkovský (Object-oriented Specialization using Aspect Programming – školiteľ prof. P. Návrat)
- Marek Gregor a Ondrej Mikita (Spatial Planning Support – školiteľ Ing. Kapustík)
- Tomáš Backo, Juraj Buno, Jozef Burák, Daniel Katana, Marek Koprla, Peter Pullman (Network Communication Simulator – školiteľka K. Jelemenská, PhD.)

Ceny za **najlepší príspevok** dostali:

- **v kategórii študentov doktorandského štúdia** – Peter Trebatický (Recurrent Neural Network Training with the Extended Kalman Filter – školiteľ doc. J. Pospíchal)
- **v kategórii študentov inžinierskeho štúdia** – Marek Gregor a Ondrej Mikita (A Conceptual Guideline to Design an Information System for Smart History Project – školiteľ Ing. I. Kapustík)
- **v kategórii študentov bakalárskeho štúdia** – kolektív autorov Martin Adam, Michal Barla, Peter Sivák a Michal Tvarožek (Spot-it – Going Beyond the Vision Loss Boundaries – školiteľka doc. M. Bieliková).

Oceňovalo aj **Slovenské centrum IEE** a jeho ceny získali Michal Kubík a Miloš Sýkora. Ceny **Česko-slovenskej sekcie IEEE** boli udelené Vladimírovi Grlickému, Petrovi Trebatickému, Jánovi Žiakovi a kolektívu autorov Tomáš

Backo, Juraj Buno, Jozef Burák, Daniel Katana, Marek Koprla a Peter Pullman. Šesť najlepších príspevkov študentov bakalárskeho a inžinierskeho štúdia postúpilo na **česko-slovenskú študentskú vedeckú súťaž ACM** v Prahe (príspevky ocenené cenou dekana a príspevky vyhodnotené ako najlepšie v príslušnom stupni štúdia). Na študentskej vedeckej konferencii sa zúčastnili študenti všetkých stupňov štúdia, vrátane dvoch prác **študentov prvého ročníka bakalárskeho štúdia**.

Všetci účastníci študentskej vedeckej konferencie dostali **Osvedčenia o aktívnej účasti**, na ktorých majú uvedenú sekciu konferencie, názov príspevku a školiteľa. Vydarené podujatie sa skončilo spoločným vyhodnotením konferencie (z ktorého je aj snímka), odovzdaním cien a viacerých vecných darov. Viac informácií o konferencii možno nájsť vo webovom sídle fakulty – <http://www.fiit.stuba.sk/iit-src>

Milan Kolesár
FIIT STU

Projekt elektronického publikovania na MTF STU v Trnave

Informačný manažment akademickkej knižnice je subsystémom manažmentu fakulty, ktorý predstavuje kontinuálny, cyklicky sa opakujúci súbor aktivít realizovaných na systéme manažérsky orientovanej štruktúry informácií. Jeho cieľom je zabezpečovať ostatné zložky manažmentu fakulty požadovaným množstvom relevantných, vhodne upravených, aktuálnych informácií v stanovenom čase tak, aby sa mohli formulovať jednotné a jednoznačné rozhodnutia pre riadenie všetkých zložiek fakulty smerujúce k naplneniu cieľov organizácie. Súčasne musia byť formulované poznatky pre kontinuálne hodnotenie kvality činnosti a produktov organizácie i pre formuláciu stratégie manažérstva opakujúcich sa procesov fakulty.

Súčasný vzdelávací a vedeckovýskumný proces na fakultách je charakterizovaný procesom prenikania informačných a komunikačných technológií. **Elektronické publikovanie** na jednej strane vytvára priestor pre rýchly transfer poznatkov z týchto oblastí akademického života k základnej klientele – t. j. k študentom, na druhej strane realizácia elektronických publikácií v akademickom prostredí predstavuje množinu rôznych problémov a úskalí, ktoré nie je také jednoduché prekonať. **Digitalizácia** je elektronický proces konverzie dokumentu z nedigitálneho média do digitálnej formy na účely uloženia, vyhľadávania a prenosu, pri dodržaní všetkých otázok súvisiacich s autorským právom. Z hľadiska možnosti tvorby elektronických publikácií v akademickom prostredí je v tomto zmysle nevyhnutné rešpektovať zákonné nariadenia:

- Zákon č. 131/2002 Z. z. o **vysokých školách** a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 183/2000 Z. z. o **knížniciach**, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej
- Zákon č. 618/2003 Z. z. o **autorskom práve** a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon)

– Zákon č. 211/2000 Z. z. o **slobodnom prístupe k informáciám** a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zabezpečenie študentov študijnou literatúrou je jednou zo základných povinností každej vzdelávacej inštitúcie. Súčasná ekonomická situácia kladie vysoké nároky na fakulty z hľadiska čerpania finančných prostriedkov na túto aktivitu a hľadania nových možností v edičnej činnosti škôl.

Materiálovotechnologická fakulta STU v Trnave pristupuje k realizácii interného projektu pre **podporu vydavateľskej činnosti na fakulte v oblasti vydávania skrípt** prostredníctvom elektronického publikovania, ktorý bude uvedený do prevádzky v septembri 2005. Nositeľom tohto projektu je jej akademická knižnica. Prečo práve knižnica?

Knižnice sa značnou mierou podieľajú na tvorbe globálneho fondu elektronických publikácií. Významnú úlohu akademickej knižnice v oblasti publikovania zohráva jej agregáčna funkcia spočívajúca v tom, že pre pracovníkov školy centrálny zabezpečuje prístup k množine relevantných informačných zdrojov. V tomto je postavenie knižníc ako jedného z kľúčových aktérov na scéne odborného publikovania mimoriadne dôležité.

Ciele, nároky a efekty projektu:

- rýchlosť prenosu poznatkov a informácií v publikáciách
- okamžitá interaktívnosť autor – používateľ
- prístupnosť študentov k študijnej literatúre bez limitu počtu kusov na počet študentov
- zníženie finančných nárokov na vydavateľskú činnosť o výrobné náklady spojené s tvorbou skrípt, ktoré v súčasnosti predstavujú 50 – 70 percentný podiel na nákladoch edičnej činnosti fakulty
- zabezpečenie všetkých formálnych i obsahových atribútov pre elektronickú publikáciu tak, ako keby vyšla v tlačenej forme
- rozšírenie možnosti odborníkov akademického prostredia publikovať
- užitočnosť fakt, že publikácie pripravené na tlač sú vlastne už predpripravené v elektronickej podobe
- elektronické dokumenty predstavujú neobmedzený priestor a s tým súvisí i nelimitovaný rozsah zverejňovaných textov
- eliminuje problém skladovania dokumentov
- prezentačný význam fakulty.

Etapy riešenia projektu:

– **analýza súčasného stavu zabezpečenia študentov študijnou literatúrou**

- jednoznačne potvrdila nedostatok študijnej literatúry
- závery analýzy vyšpecifikovali množinu najfrekvencovanejších (najvyužívanejších) titulov pre študijné programy v jednotlivých ročníkoch
- zdokumentovala časovú a finančnú náročnosť vydávania učebných textov v klasickej forme
- vyhodnotila výhody (i nevýhody) a efekty elektronického publikovania

– **legislatívny rámec digitalizácie učebných textov**

- bolo potrebné nájsť legislatívne priechodné prostredie v súlade so všetkými zákonnými nariadeniami, aby neprišlo k porušeniu nielen autorských práv, ale i knižničného zákona,

rešpektujúc všetky nariadenia v živote vysokej školy

– **vytvorenie databázového prostredia**

– zabezpečenie prístupu študentov k elektronickým publikáciám na základe identifikácie (identifikačná karta študenta MTF STU)

– zabezpečenie navigácie a archivovania zdrojov a používateľov

– **digitalizácia učebných textov a tvorba elektronických publikácií**

– digitalizácia existujúcich učebných textov do formátu pdf

– zabezpečenie písomného súhlasu autorov s digitalizáciou ich diel

– tvorba nových učebných textov v elektronickej podobe schválená edičnou komisiou a vedením fakulty a odsúhlasená Vedeckou radou MTF STU

– **priestorové a technické vybavenie**

– úprava priestorov na dvoch základných pavilónoch fakulty

– tak, aby sa zabezpečila prístupnosť a bezpečnosť zariadení

– tieto pracoviská sledujú i funkciu práce s verejnosťou fakulty

– zabezpečenie 14 počítačov na každé pracovisko, spolu 28 počítačových staníc s možnosťou prenosu informácií na určených nosičoch

– **prevádzka, aktualizácia a údržba**

– možnosť prístupu k elektronickým učebným textom na celú dobu štúdia všetkým študentom MTF vo všetkých formách štúdia

– registrácia študenta na základe stanovených podmienok

– po úspešnej registrácii možnosť výberu v databáze elektronických publikácií na základe mena autora a názvu diela

– každé prehliadanie úplného textu sa bude sledovať počítadlom a vykazovať ako výpožička elektronického dokumentu zo špecializovaného knižničného fondu

– fond elektronických dokumentov bude aktualizovaný okamžite po odovzdaní textu po jazykovej úprave

– zabezpečenie správy a údržby databázového systému a webservera.

Úspešnosť celého projektu je podmienená nielen aktivitou všetkých zúčastnených aktérov (vedenie fakulty, akademická knižnica a Centrum výpočtovej a informačnej techniky), ale najmä spokojnosťou jej používateľov - študentov MTF STU. Tento projekt vyplýva z rozširovania služieb poskytovaných akademickou knižnicou v rámci celkovej koncepcie STU v oblasti tvorby virtuálnej knižnice v prostredí internetu s využitím služieb webu. Ide o koncepčné rozhodnutie vedenia fakulty na základe vyselektovaných a spracovaných informácií informačným manažmentom akademickej knižnice. Elektronické publikovanie začína ako aktivita, ktorú mnohí z nás považujú už za samozrejmu súčasť svojej práce. Materiálovotechnologická fakulta je však prvá z fakúlt STU, ktorá ju aj realizuje.

*Kvetoslava Rešetová
Ústredná knižnica MTF STU*

Konferencia s medzinárodnou účasťou v Bardejovských kúpeľoch

Bohatý výskyt zdrojov minerálnych a termálnych vôd podnietil rozvoj kúpeľníctva na Slovensku. 1600 minerálnych a termálnych prameňov, ktoré sa u nás nachádzajú, nás núti využívať ich v čo najväčšej miere ako dar prírody. Kúpeľné procedúry požívané pri rehabilitácii i prevencii sa u nás poskytujú na dvadsiatich dvoch kúpeľných miestach.

Využívanie minerálnych a termálnych vôd na pitné účely, vonkajšiu balneáciu, resp. inhalácie a výplachy vo viacerých slovenských kúpeľoch dávajú príležitosť neustále sa vzdelávať a získavať nové skúsenosti z domácich ale aj zahraničných prameňov. Tieto zdroje sa v poslednom období v oveľa širšej miere využívajú aj na plnenie verejných bazénov, a tým slúžia na rekreačné účely. Dá sa povedať, že výstavba areálov kúpalísk, komplexných centier, ale aj aquaparkov pozvoľna narastá, čo mnohokrát prináša problémy s ich využívaním a následnou likvidáciou.

Široká problematika balneológie a rad súvisiacich problémov prilákal v apríli do Bardejovských kúpeľov desiatky odborníkov, aby si vymenili svoje praktické a teoretické skúsenosti na konferencii s medzinárodnou účasťou pod názvom „IX. Balneotechnické dni 2005“. Približne 100 návštevníkov zo Slovenska, Česka a Poľska si malo možnosť vypočuť na konferencii 22 zaujímavých prednášok. Ich cieľom bolo oboznámiť širšiu odbornú verejnosť s novými poznatkami a skúsenosťami pri aplikácii minerálnych a termálnych vôd.

Prezentované prednášky boli z oblasti legislatívy kúpeľníctva a žriedelníctva, úpravy a hygienického zabezpečenia bazénových vôd, hydrauliky prúdenia vody v bazéne a i. Účastníci sa podrobne oboznámili s lokalitou Bardejovských kúpeľov, ich hydrogeológiou, zdrojmi, procedúrami a komplexom kúpeľov nielen na teoretickej, ale aj na praktickej báze. K prednesenej problematike bola rozvinutá široká diskusia.

Konferencia sa niesla v pracovnom vedecko-odbornom ovzduší a bola prínosom pre účastníkov stretnutia.

*Jarmila Božíková a Jozef Kriš
Katedra zdravotného inžinierstva, SvF STU*

Účastníci konferencie pred liečebným domom OZÓN

Mobility

Stavebná fakulta STU je už piaty rok zapojená do mobilityných projektov Leonardo da Vinci a referát zahraničnej činnosti organizuje stáže pre študentov vo firmách v EÚ. V roku 2005 prebieha realizácia projektu SK/04/A/F/PL – 401 223. Projekt je financovaný s podporou Európskeho spoločenstva prostredníctvom programu Leonardo da Vinci a jeho názov je **Praktické stáže pre vysokoškolákov zo Slovenska/2**. V roku 2005 vycestuje v rámci projektu 47 študentov z celého Slovenska na odborné stáže do podnikov v EÚ. Referát zahraničnej činnosti má už päťročné skúsenosti s mobilitynými projektmi. Mobilita má pozitívny vplyv na študenta, ktorý sa jej zúčastňuje, ale i na vysielajúcu organizáciu. Pomáha nadobudnúť nové zručnosti, rozvíja schopnosti pracovať v multikulturálnych tímoch a prostredí, zlepšuje znalosť cudzích jazykov a pochopenie iných kultúr a tým zblízuje občanov Európy. Pre stážistu mobilita v cudzine znamená posilnenie nezávislosti, sebadôvery, adaptačnej schopnosti a iniciatívnosti. Stážista získa odborné skúsenosti v oblastiach nových technológií, ktoré by doma nezískal. Okrem realizácie mobility pracovníci referátu zahraničnej činnosti spolu s pracovníkmi Katedry jazykov a informačného centra na SvF sa zapojili ako partneri do jazykového projektu Leonardo da Vinci v roku 2003 s názvom Problem SOLVE. Projekt Problem SOLVE bol navrhnutý, spracovaný a testovaný ako modul viacjazyčnej multikulturálnej prípravy študentov na odbornú prax do zahraničia. Modul poskytuje jazykovú prípravu vo francúzskom, anglickom, španielskom, švédskom, talianskom, nemeckom a slovenskom jazyku v ľahko použiteľnom prostredí e-learningu. Hlavným cieľom projektu Problem SOLVE je povzbudiť a pomôcť študentom v prípravnej fáze pred mobilitou zvládnuť problémy, s ktorými sa môžu stretnúť počas praxe v inej krajine. Okrem lepších jazykových znalostí budú mať študenti, ktorí zvládnu tento modul, aj lepšie vedomosti o praktickom živote a kultúre hostiteľskej krajiny. Poradcom pre voľbu povolania Problem SOLVE umožní prípravu študentov na absolvovanie odbornej praxe v inej krajine.

*Valéria Lesňáková
referát zahraničnej činnosti SvF STU*

KALENDÁRIUM

Pred 100 rokmi – 24. júna 1905 sa v Žiline narodil **prof. Ing. Ján Mikuša**, ktorý na STU pôsobil v rokoch 1940 až 1972. Patrí k zakladateľom zeme-meračského štúdia na Stavebnej fakulte. V septembri 1940 bol vymenovaný za profesora pre odbor náuka o katastri. V rokoch 1940 – 50 bol prednostom Ústavu pozemkových úprav a v rokoch 1956 – 60 vedúcim Katedry mapovania a pozemkových úprav. Bol činný aj v akademických

funkciách, a to ako dekan Odboru špeciálnych náuk v školských rokoch 1941/42 až 1943/44 a prodekanom na Fakulte inžinierskeho staviteľstva v školských rokoch 1953/54 až 1954/55. V odbornej činnosti sa venoval oblasti mapovania a pozemkových úprav so zameraním na technickú, hospodársku a právnu úpravu pozemkovej držby so zvláštnym zreteľom na potreby Slovenska.

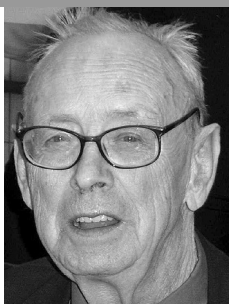
M. B.

Dňa 21. júna uplynie 105 rokov odvtedy, čo sa v Písku narodil **prof. Dr. techn. Gabriel Čeněk**. Na STU pôsobil najprv externe v rokoch 1939 až 1945 a od roku 1945 až do svojej smrti v roku 1956 pôsobil ako profesor pre odbor Matematika a deskriptívna geometria. Počas celej pôsobnosti na našej škole zastával funkcie dekana (na Odbore špeciálnych náuk, na Baníckej fakulte, na Fakulte architektúry a pozemného stavitelstva), respektíve prodekana

na Odbore špeciálnych náuk. Okrem toho bol prednostom Ústavu deskriptívnej geometrie a stereotomie (1939 – 50) a vedúcim Katedry deskriptívnej geometrie (1950 – 56). Pracoval v oblasti geometrie, kinematiky a fotografometrie. V roku 1947 zostavil „test priestorovej predstavivosti“, podľa ktorého skúšali maturantov stredných škôl reálneho smeru.

M. B.

JUBILANTI

K osemdesiatinám profesora Jána Békésa

Znie to neuveriteľne, ale ten energický, prísny, žartovný, vtipný, vitálny profesor Ján Békés bude mať čoskoro osemdesiatku. Prof. Ing. Ján Békés, DrSc., emeritný profesor STU, je nestorom strojárkej technológie, patriarchom náuky o obrábaní kovov a možno povedať, že patrí k najvýznamnejším osobnostiam slovenskej vedy.

Narodil sa v Bratislave. Po gymnaziálnych rokoch začal študovať na SVŠT, kde na odbore strojného a elektrotechnického inžinierstva získal v roku 1951 inžiniersky diplom. Mal v úmysle stať sa energetikom a konštruktérom parných turbín. Ale my, pracovníci v obrábaní, sme radi, že napokon zakotvil v strojárkej technológii a v obrábaní, kde vytvoril mnoho jedinečných diel oceňovaných nielen doma, ale aj v zahraničí. Prvých 20 rokov jeho činnosti na Strojníckej fakulte SVŠT bolo poznamenaných spoluautorstvom monografie „Terminológia obrábania kovov“ (1952), stredoškolskej učebnice „Univerzálny tokár II“ (1956), vysokoškolských učebníc „Obrábanie kovov“ (1960), „Teoretické základy obrábania kovov“ (1967) a tiež oživením a vedením Výskumného laboratória obrábania kovov (1960 – 1975).

Prvým jedinečným dielom prof. Békésa bol návrh, vedenie a koordinácia celoštátnej úlohy ČSSR P04–533–081 „Zavedenie metód technickej kybernetiky do vyučovacieho procesu v ČSSR“ (1971–75). To bola úloha pre 600 riešiteľov od Košíc a Prešova až po Liberec a Plzeň! Na základe výsledkov bolo ponúknuté ČSSR pokračovať v úlohe na úrovni RVHP. K tomu však už neprišlo aj pre procesnú chybu a zamietnutie vtedajšej vedeckej rady SVŠT. Jedinečným dielom bol aj návrh, konštrukcia a realizácia egalizačného stroja pre drevotrieskové dosky (1971–1973). Náklady na riešenie a realizáciu boli vrátené za trištvrté roka prevádzky stroja. Prišlo viac ako sto predbežných objednávok zo zahraničia. Prostriedky na vytvorenie výrobných kapacít však neboli pridelené.

A do tretice jedinečným, ba celoživotným dielom, na ktorom

prof. Békés i teraz intenzívne pracuje, je všeobecná teória tvorenia produktov, ktorú on sám nazval jednoducho „kreatika“. Prof. Békés je autorom stoviek článkov a príspevkov do domácich a zahraničných vedeckých časopisov, zborníkov konferencií, seminárov, sympózií a kolokvií, viacerých učebníc a monografií, ktoré boli preložené aj v zahraničí a významne ovplyvnili rozvoj strojárkej technológie. Diela prof. Békésa sú svojím obsahom ojedinelé v domácej i svetovej učebnicovej a vedeckej literatúre, čo je dôsledok jeho exaktnej, matematickej a logickej orientácie.

Prof. Békés vychoval vyše 30 vedeckých aspirantov a doktorandov, medzi nimi sú už aj profesori a docenti doma aj v zahraničí, ako aj takí, ktorí zastávali a zastávajú dôležité verejné a hospodárske funkcie.

Prof. Békés je činorodý, stále aktívny, udržuje kontakt so svojimi bývalými pracoviskami. Veľmi mu leží na srdci, aby dielo, ktoré začal (monografiu o kreatike) aj dokončil. Prof. Békés je presvedčený, že ak by monografiu o kreatike nenapísal on, tak by sa o nejaký čas objavila inde.

Práca prof. Békésa bola už viackrát ocenená, naposledy tento rok Gorazdovou medailou.

Do ďalších rokov želáme prof. Békésovi veľa zdravia, invencie a entuziazmu do ďalšej tvorivej práce.

*Alexander Janáč
vedúci Katedry obrábania a montáže MTF STU
a kolektív bývalých spolupracovníkov*

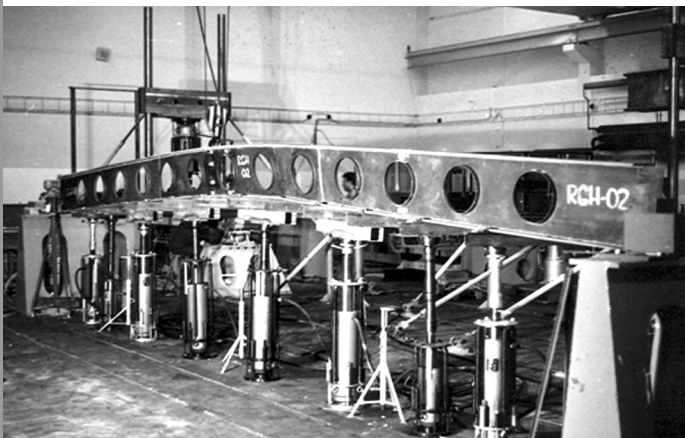
Profesor Ján Ravinger 60-ročný

Narodil sa 14. mája 1945 v Nitre, kde absolvoval základné a stredoškolské vzdelanie. Po úspešnom ukončení štúdia na Stavebnej fakulte SVŠT v Bratislave na odbore IKDS nastúpil v roku 1968 ako projektant do Doprastavu, š. p., Bratislava. Viac ho však lákala vedecká práca v odbore, a tak po roku praxe nastúpil ako aspirant do vedeckej prípravy na ÚSTARCH SAV v Bratislave. Kandidátsku dizertačnú prácu na tému „Príspevok k nelineárnym úlohám štíhlych stien“ obhájal v roku 1974. V SAV bol zamestnaný ako vedecký pracovník a neskôr ako samostatný vedecký pracovník. V rokoch 1983 – 1986 pôsobil profesor Ravinger na univerzite v Damasku (Sýria). Počas svojho pobytu sa nemalou mierou podieľal na výchove mladých vedeckých pracovníkov na Univerzite. Doktorskú dizertačnú prácu na tému: „Dynamické pokritické pôsobenie tenkostenného panelu“ obhájal v roku 1994.

V rokoch 1994 – 2000 pôsobil vo funkcii vedúceho katedry stavebnej mechaniky na Stavebnej fakulte v Bratislave. V roku 1995 sa habilitoval na docenta a v roku 1999 bol menovaný za profesora na odbore IKDS a AM. V súčasnosti je členom vedeckej rady Stavebnej fakulty STU. Profesor Ravinger sa v rámci týchto funkcií snažil o vybojovanie dôstojného miesta pre mechaniku na Stavebnej fakulte a vytvorenie priestoru pre tvorivú vedeckú prácu v tomto odbore.

Počas svojho doterajšieho pôsobenia v SAV a na STU publikoval knihu „Programy – statika, stabilita a dynamika stavebných konštrukcií“, päť vysokoškolských učebníc z oblasti teórie pružnosti, plasticity a numerických metód v mechanike, viac ako 50 vedeckých článkov v časopisoch a viac ako 100 príspevkov na konferenciách a seminároch. V rámci spolupráce katedry so Slovenskou komorou stavebných inžinierov založil tradíciu postgraduálneho štúdia pre absolventov stavebných fakúlt na Slovensku v oblasti statiky, stability a dynamiky stavebných konštrukcií.

Prof. Ravinger sa významnou mierou podieľal nielen na výchove novej generácie inžinierov–statikov, ale aj vedeckých aspirantov.

Skúška stropného nosníka sústavy BAUMS 80 realizovaná na Ústave stavebníctva a architektúry SAV v rámci spolupráce s Výskumno–vývojovým ústavom pozemného staviteľstva Bratislava

Okrem pedagogickej a vedeckovýskumnej aktivity sa profesor Ravinger realizoval v mnohých prácach pre prax aj ako autorizovaný stavebný inžinier pre statiku a dynamiku nosných konštrukcií stavieb. Je zodpovedným projektantom pre statiku napríklad pri nadstavbe Krajského úradu v Trnave, rekonštrukcii objektov tabakovej fabriky v Nitre. Podpísal sa aj na ďalších prácach, napr. pri diagnostike porúch v Karácsonyho paláci v Bratislave, analýze havárie dolných vrat plavebnej komory v Gabčíkove a pod.

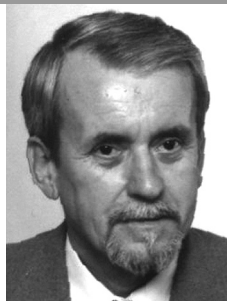

Nadstavba Krajského úradu v Trnave, ktorá vznikla v spolupráci s Art studiom JOKO

Prof. Ravinger je cieľavedomý a vysokokvalifikovaný odborník vo svojej oblasti. Je nekompromisný a tvrdohlavo sa zasaďuje za veci, o ktorých je presvedčený, že sú progresívne a perspektívne. Je úprimný a otvorene dokáže povedať svoj názor kolegom alebo svojmu okoliu. Kto ho však dobre pozná, vždy vie, na čom je. Úprimnosť a otvorenosť sú mu vlastné. Okrem teoretických vedomostí je známy aj svojou manuálnou zručnosťou. Tú využíval nielen v laboratóriách pri svojich experimentálnych prácach, ale aj pri prácach pre prax a v osobnom živote.

V mene svojom, ale aj celej katedry, želim profesorovi Ravingerovi veľa síl a zdravia do ďalších rokov života, ako aj veľa trpezlivosti pri odovzdávaní svojich poznatkov a skúseností súčasnej generácii študentov, projektantov i mladších kolegov.

*Juraj Králik
vedúci Katedry stavebnej mechaniky*

**Profesor
Drahoslav Barančok
60-ročný**

V júni tohto roku sa dožil šesťdesiatky prof. Ing. Drahoslav Barančok, DrSc., ktorý pôsobí ako profesor na Katedre fyziky FEI STU. Narodil sa v Jasení (okres Brezno) v rodine lesníka. Základnú školu absolvoval v Podbrezovej, zmaturoval na Dvanásťročnej strednej škole v Brezne. Štúdium na Elektrotechnickej fakulte SVŠT, špecializáciu „fyzika tuhých látok“, ukončil v januári 1969. Nastúpil do Meopty Bratislava a – Krasňany, do oddelenia optického vývoja. Na základe konkurzu bol v roku 1970 prijatý na študijný pobyt na Fyzikálny ústav SAV (FÚ SAV), kde po trojročnej internej aspirantúre v roku 1977 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu „Mechanizmus spínacieho javu v amorfných polovodičoch“. Počas pôsobenia na FÚ SAV sa venoval problematike transportných javov v nekryštalických polovodičoch, štúdiu kinetiky kryštalizácie kovových skiel a termostimulovanej depolarizácii. Časť prác získala Ocenenie predsedníctva SAV. V roku 1979 dostal ponuku nastúpiť na terajšie pracovisko, ktorú prijal a kde bez prerušenia zotrval do súčasnosti. Prakticky hneď po nástupe, vedúci katedry navrhol začať s jeho habilitačným pokračovaním, pretože už vtedy mal profesor Barančok vyše 20 publikácií uverejnených vo vedeckých časopisoch. Za docenta bol vymenovaný v roku 1982, doklad o úspešnej habilitácii mu bol opakovane vydaný v roku 2001. Po predpísanom inauguračnom konaní bol 21. marca 2002 vymenovaný za profesora. Vo februári 2004 obhájil doktorskú dizertačnú prácu.

Jeho pedagogická činnosť spočiatku pozostávala z cvičení a prednášok základného kurzu fyziky, postupne bola dopĺňaná predmetmi medziodborového štúdia „inžinierstvo tuhých

látok“ a odboru „elektromateriálové inžinierstvo“, kde sa ich počet postupne rozrastal. Išlo o predmety diagnostika materiálov, výrobné procesy, metódy analýzy materiálov, kovové a polovodičové sklá a aplikovaná optika. Vo vedeckovýskumnej oblasti (v poslednej dobe ako spoluriešiteľ grantových úloh) sa venuje predovšetkým experimentálnemu štúdiu ultratenkých molekulárnych vrstiev a metodike štúdia termostimulovaných procesov v tuhých látkach. Výsledky publikoval (ako autor a spoluautor) v zahraničných a domácich časopisoch a prezentoval na medzinárodných a domácich konferenciách a seminároch. Súhrn všetkých týchto príspevkov vo vedeckých časopisoch a v zborníkoch dnes presahuje číslo 160. Pozoruhodný je aj citačný ohlas na tieto články – vyše 120. Pre profesora Barančoka je charakteristické, že sa mimoriadne venuje popularizačnej činnosti. Výsledkom jeho snáh o popularizáciu vedy a techniky sú články v časopisoch Quark, Elektrón, Príroda a spoločnosť, Zenit (viac než 150 článkov). Absolvoval niekoľko pobytov v zahraničí, napr. v Ioffeho fyzikálno-technologickom ústave v Petrohrade, v Spojenom ústave jadrových výskumov v Dubne, v Technologickom inštitúte v Tokiu a ústave „Demokritos“ v Aténach. Každoročne sa aktívne podieľa na prípravách seminára s medzinárodnou účasťou organizovaného katedrou „Applied Physics of Condensed Matter“. Je členom Spoločnej odborevej komisie doktorandského štúdia vo vednom odbore fyzika kondenzovaných látok a akustika a jej garantom. Dve volebné obdobia pracoval ako senátor v Akademickom senáte FEI STU. Je členom vedeckej rady Elektrotechnickej fakulty Žilinskej univerzity v Žiline a členom vedeckej rady Fyzikálneho ústavu Slovenskej akadémie vied. Angažuje sa aj vo vedeckých spoločnostiach – v minulosti v Slovenskej spoločnosti chémie a fyziky tuhých látok a v poslednom období v Slovenskej fyzikálnej spoločnosti, v rámci ktorej organizuje zaujímavé stretnutia bratislavského Klubu fyzikov. Nášmu kolegovi a priateľovi pri príležitosti významného životného jubilea prajeme, aby aj v nasledujúcich rokoch bol vedecky a pedagogicky aktívny a aby aj naďalej zostal naším vtipným kolegom s pozitívnym vzťahom k inteligentnému humoru.

*Julius Cirák
a kolegovia z Katedry fyziky FEI STU*

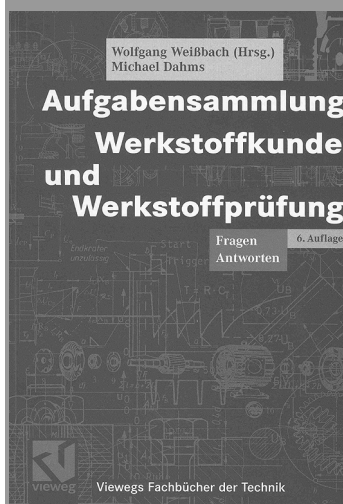
Informácia

Príprava návrhov v 6. a 7. rámcovom programe – workshop, 14. – 15. 7. 2005, Bratislava.

Poldenný workshop zameraný na využitie nového softvéru na prípravu kompletného a profesionálneho návrhu do 6. alebo 7. rámcového programu vo všetkých prioritách.

www adresa: <http://bic.sk/ist/gist-training.html>

RECENZIE

Názov pomôcky je: **Zbierka úloh náuky o materiáloch a skúšanie materiálu**. Obsahuje predslov, pokyny pre užívateľa, obsah a kapitoly: 1. Základné pojmy a vzťahy, 2. Kovové materiály, 3. Zliatina železo – uhlík, 4. Druhy ocelí – normy a aplikačné skupiny ocelí, 5. Vlastnosti materiálov, 6. Liatina, 7. Neželezné kovy, 8. Anorganicko-nekovové materiály, 9. Umelé hmoty (polyméry), 10. Spriahnuté štruktúry a spriahnuté materiály, 11. Materiály vyrobené zvláštnym spôsobom alebo majúce zvláštne vlastnosti, 12. Účinky korózie a ochrana proti nej, 13. Tribologické namáhanie a materiálovo-technické opatrenia, 14. Skúšanie materiálu.

Augabensammlung Werkstoffkunde und Werkstoffprüfung

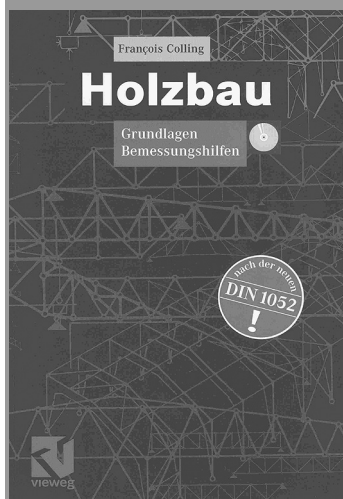
Fragen. Antworten

Wolfgang WEISSBACH
(Editor), Michael DAHMS

Vydavateľstvo Friedr. Vieweg & Sohn Verlagsgesellschaft mbH, Wiesbaden, 6. úplne prepracované vydanie. Október 2004. XII, 143 strán, mäkký obal, cena 19,90 EUR, ISBN 3-528-54038-9.

Zvolená bola neobvyklá forma: polovicu učebnej pomôcky tvoria otázky, druhú polovicu odpovede. Recenzovaná knižka tvorí doplnok k 15. vydaniu knihy: Weissbach, W. (spolupráca: Dahms, M.): Werkstoffkunde und Werkstoffprüfung, pričom presne kopíruje jej členenie. Publikáciu možno odporučiť študentom strojníckych a stavebných fakúlt preferujúcim samostatné štúdium a uchádzajúcim sa o čiastkové štúdium v nemeckých hovoriacich krajinách.

*Ivan Baláž
Katedra kovových a drevených
konštrukcií SvF*

Učebnica obsahuje predslov, obsah a 19 kapitol: 1. Všeobecne, 2. Vlastnosti stavebných materiálov, 3. Základy výpočtu, 4. Overovanie odolnosti prierezov, 5. Používateľnosť, 6. Overovanie stability, 7. Overovanie prvkov

Holzbau

Grundlagen. Bemessungshilfen

François COLLING

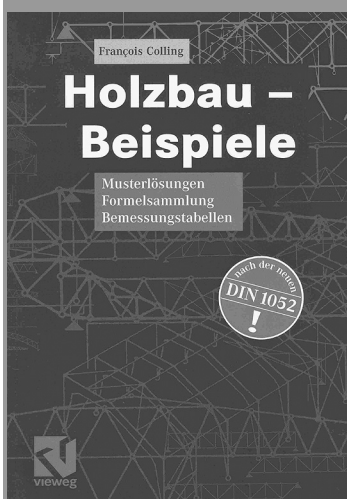
Vydavateľstvo Friedr. Vieweg & Sohn Verlagsgesellschaft mbH, Wiesbaden, 1. vydanie. August 2004. XVIII, 302 strán, 213 obrázkov, 121 tabuliek, mäkký obal, cena 29,90 EUR, ISBN 3-528-02569-7. Priložený je CD-ROM.

v mieste prípojov, 8. Uloženie, kontaktné spoje, 9. Lepené spoje, 10. Mechanické spoje, základy, 11. Pôsobenie čapových spojov, 12. Kolíkové a svorníkové spoje, 13. Klincové spoje, 14. Špeciálne druhy kolíkov, 15. Ďalšie spoje,

16. Strechy domov, 17. Vážnice, 18. Zakrivené nosníky, pultové a sedlové strešné nosníky, 19. Členené tlačené prúty, rámové. Knihu ukončujú: Výpočtové pomôcky na báze EXCELU. Príloha: výpočtové tabuľky a Vecný register. Priložený CD-ROM obsahuje výpočtový program HoB.Ex verzia 1.0 pre výpočet drevených konštrukcií podľa novej DIN 1052 pomocou EXCELU (30-dňová demoverzia). Kniha je veľmi užitočná aj pre slovenských inžinierov, pretože je založená na novej DIN 1052, ktorá je do veľkej mie-

ry zhodná s najnovšou európskou normou EN 1995-1-1. Eurokód EN 1995 v blízkej budúcnosti nahradí nielen nemeckú, ale aj slovenskú národnú normu pre navrhovanie drevených stavebných konštrukcií. Publikáciu možno odporučiť študentom stavebných fakúlt a fakúlt architektúry, Užitočná im bude nielen po odbornej ale aj po jazykovej stránke. Publikácia je vhodná aj pre učiteľov.

Ivan Baláž
Katedra kovových a drevených konštrukcií, SvF

Kniha je úzko naviazaná na učebnicu François COLLING: Holzbau, v ktorej sú zadané príklady. V predkladanej publikácii sú zadania príkladov zopakované a obsahuje detailné riešenie jednotlivých problémov. Táto forma vznikla na výslovnú žiadosť študentov. Členenie publikácie je zhodné s členením učebnice Holzbau: predslov, obsah a zberka riešených príkladov k 19 kapitolám: 1. Všeobecne, 2. Vlastnosti stavebných materiálov, 3. Základy výpočtu, 4. Overovanie odolnosti prierezov, 5. Používateľnosť, 6. Overovanie stability, 7. Overovanie prvkov v mieste prípojov, 8. Uloženie, kontaktné spoje, 9. Lepené spoje, 10. Mechanické spoje, základy, 11. Pôsobenie čapových spojov,

Holzbau-Beispiele

Musterlösungen.
Formelsammlung.
Bemessungstabellen

François COLLING

Vydavateľstvo Friedr. Vieweg & Sohn Verlagsgesellschaft mbH, Wiesbaden, 1. vydanie. August 2004. VI, 174 strán, 98 detailných príkladov, mäkký obal, cena 14,90 EUR, ISBN 3-528-02578-6.

12. Kolíkové a svorníkové spoje, 13. Klinové spoje, 14. Špeciálne druhy kolíkov, 15. Ďalšie spoje, 16. Strechy domov, 17. Vážnice, 18. Zakrivené nosníky, pultové a sedlové strešné nosníky, 19. Členené tlačené prúty, rámové. Knihu ukončujú veľmi užitočné výpočtové tabuľky. Autorom je prof. Dr. Ing. François COLLING, ktorý prednáša na FH Augsburg. Publikáciu možno odporučiť študentom stavebných fakúlt a fakúlt architektúry, Užitočná im bude nielen po odbornej, ale aj po jazykovej stránke. Vhodná je aj pre pedagógov a inžinierov v praxi.

Ivan Baláž
Katedra kovových a drevených konštrukcií SvF

**Všetkým našim čitateľom
prajeme príjemné strávenie
dovolenkových i prázdninových dní.**

Vaša redakcia Spektra

STALO SA PO UZÁVIERKE

Mladí Američania na pôde STU

Dňa 23. júna 2005 prijal prorektor pre rozvoj, vzťahy s verejnou a zahraničné vzťahy prof. Ing. arch. Robert Špaček, CSc., na Rektoráte STU skupinu 17 mladých Američanov. Američania z rôznych štátov USA a z rôznych vzdelávacích, ale aj komerčných organizácií navštívili Slovensko v rámci nemeckého Marshallovho fondu Spojených štátov amerických s cieľom posilniť transatlantickú spoluprácu. Veľký záujem o Slovensko a STU prejavili Američania najmä otázkami zameranými na formy a spôsoby prijímania na štúdium na STU, spoplatnenie štúdia a perspektívy absolventov STU pri hľadaní si vhodného zamestnania. Otázky týkajúce sa činnosti a praktických aspektov fungovania univerzitného inkubátora potvrdili, že tieto formy činnosti univerzít sú populárne aj v USA a zameriavajú sa najmä na podporu žien.

Mgr. Tatiana Žemberyová
vedúca oddelenia zahraničných vzťahov R STU

SPEKTRUM STU (Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949; Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967; Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970; Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990; Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994) vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave, Vazovova 5, 812 43 Bratislava, tel. č.: 02/57294 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová **Grafická koncepcia:** Karol Rosmáň **Grafická úprava:** Ivan Páleník **Fotografka:** Etela Križiková **Redakčná rada:** Emília Bednárová, Jozef Dzivák, Kvetoslava Ferková, Maroš Finka, Ladislav Javorčík, Milan Kolesár, Peter Kostka, Zuzana Mokošová, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Robert Špaček, Eva Troščáková, Ján Vajda.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava. **Registrácia:** MK SR 1334/95. **TS:** 09. ISSN 1336-2593. Nepredajné. **Uzávierka čísla:** 6. júna 2005.